

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ÖKÜZ

öğretmenin vurulduğu yerde gül bitmez..

ÖĞRETMENİM, CANIM BENİM
CANIM BENİM, SENİ BEN PEK
ÇOK, PEK ÇOK SÜRERİM!!!

Son Bir Yılda, **Sendikal Etkinliklerinden Dolayı** İstek Dışı

Görev Yerleri Değiştirilen, Sürgün Edilen Eğitim-Sen Üyesi Öğretmenlerin Listesi:

Adem Beyaz Hatay'dan Bolu'ya, Ahmet Tekir Hatay'dan İstanbul'a, Cübeyir Tiker Hatay'dan Yozgat'a, Salih Aydın Hatay'dan Çankırı'ya, Şamil Işıkcevhahir Hatay'dan Tokat'a, Kadir Bayraktar Giresun'dan Samsun'a, Hürriyet Akça İzmir'den Manisa'ya, Mehmet Gündüz Diyarbakır'dan Zonguldak'a, Şirin Alış Diyarbakır'dan Bursa'ya, Serdar Yalçın Diyarbakır'dan Çanakkale'ye, Recai Büyükktaş Diyarbakır'dan Yozgat'a, Jehat Yalçın Diyarbakır'dan Nevşehir'e, Ahmet Özmen Diyarbakır'dan Samsun'a, Halim Kaçmaz Diyarbakır'dan Çanakkale'ye, Kutbettin Ayyıldız Diyarbakır'dan Bolu'ya, Sinan Çelik Diyarbakır'dan Karaman'a, Nuri Polat Hatay'dan Afyon'a, Abdülkadir Tekdemir Diyarbakır'dan Denizli'ye, Necla Mahmutoğlu Diyarbakır'dan Afyon'a, Hüseyin Elçi Diyarbakır'dan Karabük'e, Mustafa Asıg Diyarbakır'dan Isparta'ya, Zeynettın Babür Çınar Diyarbakır'dan Kırıkkale'ye, Abdullillah Bilir Çınar Diyarbakır'a, İlhan Yüksekol Diyarbakır'dan Burdur'a, Yüksel Adıbelli Denizli'den Sivas'a

Devamı 4. sayfada..

... Musa Kart

Küçük İSKENDER

ToDikAnka kOLiTop

Senaryo için notlar

- kilise.
- kilise basamaklarına fırlatılmış, sapına lacivert bir kadife parçası sarılmış, kanlı bir bıçak. (elma şekeri de olabilir. Düş gücünü kullan!)
- isa. (çok yıpratıldı. ikinci sınıf bir peygamber teması işlenebilir.) (birlikte bir noel ağacı süsleyemediğimiz aklıma geldi birdenbire. hayır, ağlamayacağım.) (FİL-MİN ADI NE? senaryo bitmeden adını koymak istemiyorum. İLGİNÇ! Neresi ilginç?! Daha baştan adını koymak, önyargılı davranmak gibi bir şey! ZATEN BU SENARYO MERAKI NEREDEN DOĞDU, NİYE, BİR BOK ANLAMADIM.. Hiç sormadın ki.. ŞİMDİ SORUYORUM.. Hani bana, dergiye garip bir zarf gelmişti geçen ay.. MEKTUP? Mektup değildi. Elyazısıyla yazılmış bir öykü postalanmıştı. Ee? 'Yağmuru Uyandır-mamak' diye bir başlığı vardı. HATIRLAMİYORUM.. imzasızdı; ondan esinlendim denebilir. BEN YATİYORUM. Sen yat; ben başucuna mum yakarım.)

senaryo için notlar (Type O Negative, odayı dolaşiyor):

- Basketbol oynayan mer-yem. (sırt numarası sıfır.)
- Elma. (Uyudun. Bir cam

tabutun bile yok. Eski arkadaşlarımız bizi aramıyorlar. aynı dünyayı paylaşmamızı yadırgadılar; kabullenmediler. Oysa aramızda suya, sabuna dokunur bir duygu yaşanmıyor. Biz yalnızca birlikte yaşlanmak hususunda görüş birliğine vardık. Şimdi, biraz ağlayabilirim.)

- Şık, beyaz, temiz oğlanlar. Kâkül-lerin ince hareketlerle düzeltilmesi. Di-ni nikâh. Tanrı huzurunda evlenen iki erkek.

- Solucan. (Bu, olmamalıydı. Parola karşılıksız kalacak ve nöbetçi âşık, tüfe-ğini kaldırıp, suskun duran sevgilisini vuracak.)

- Solucan. (Kahvaltı masasındaki çaylar soğuyacak. Biz, içerde ilk defa sevişeceğiz. Birbirimi-zi nasıl emzireceğimizi yaz-mam ve filme almam, pornog-rafi sayılıyor.)

- Tepede bisikletli çocuk. Yanında paltolu, uzun atkılı eşi yürüyor. Balayı. Köy yolları. (O zarfı kim yolladı; hâlâ hayatta mı;) (ÖLÜM, ELİMİZİN ALTINDA.. Susar mısın sen!)

Seni sevdiğimi her dilde haykıracak mıyım? Buna layık mıyız? Set ekibi hazır mı? Bulmacaları çözebilecekler mi? Bulmacalar çözülünce geriye kalacak mıyız? Hiç değilse, geriye artabilecek miyiz? Yanıtların sırası mı? Kâğıtları karıyorum. Filmin adını PLASTİK FARE KAPRİSİ koysam.. Fazla entelektüel. (Yazarken sessiz olmalıyım. Uyanmasın.)

Rolümü unuttum. Fırsat bu fırsat. Adım yoktu ve bu, hiç yoktan iyiydi!.

"PUSLU BİR İSTANBUL HİKAYESİ"

Cüneyt Özdemir

İstanbul'un günlerini puslu yaşıyoruz. Boğazın suları gri bulutların altından akıyor. Gri bulutlar altında geriliyoruz... Bir cinayet romanı, bir casus filminin başrol oyuncularımız. Tedirginiz, paltolarımızın yakasını havaya kaldırdık, İstanbul sokaklarında ürkek adımlarla dolaşıyoruz. Adımlarımız bir sıklaşıyor bir yavaşlıyor. Aniden duruyoruz. Boyun hizamızdan arkamıza "biri var mı?" diye bakıyoruz. İstanbul dışında kendimizi güvende hissediyor, İstanbul'daki evimizde kapılara çift kilit asıyoruz. Az eşyalı evlerimizde tüm ışıklar yanıyor, ne olur-ne olmaz diyerek karakolun numarası görünür bir yerde duruyor...

Onlarla ilk ben karşılaştım. Üstelik de bizim evin sokağında.. Saatler geceyarısını çoktan geçmişti. İşten dönüyordum. Birden yan apartmanın bahçesinde bir farklılık gözüme çarptı. Daha dikkatli bakınca bir adamın kıpırdama-dan bana baktığını fark ettim. Gece karanlık ve soğuktu. Dedim ya, saatler geceyarısını çoktan aşmıştı. Ancak adam bahçede camın hemen önünde öylece duruyor ve sanki beni izliyor-du. "Yok canım, nereden çıkartıyorum..." dedim. Eve girdim. Uyudum. Unuttum...

Aradan birkaç gün geçti. Bu sefer Beyoğlu'nda bir cafede karşılaştık. Ben, adı lazım değil, sizin de tanıdığınız bir dostla buluşacaktım. Kafeden içeri önce ben girdim, sonra adı lazım değil, sizin de tanıdığınız dostum geldi. Bir masaya her zamanki gibi oturup, her zaman konuştuğumuz konuların dışına çıkıp, güncel, esrarengiz ama malum ilişkileri konuşmaya başladık. Aslında sıradan konulardı konuştuklarımız. Faily meçhul cinayetler, adam kaçırmalar, trafik kazaları, falan-filan... Ama her zaman olmayan oldu. Yanımızda boşalan masaya gri takım elbiseli, kravatsız, düzgün traşlı genç bir "arkadaş" oturdu. Bir bira rica etti. Ve bizi dinlemeye başladı. Adı lazım değil, sizin de tanıdığınız dostumla ben bir anda gerildik. "Kim ola ki?" diye ufak ufak bir paranoyayı paylaşmaya başladık. Biraz konuştuk, doğal olarak sonra tedirginliğimiz bizi susturdu. Yanımızdaki masaya oturan "arkadaş" ya amatörce ya da bize göstermek istemişçesine kulak kabartıyordu. Bunu o kadar aleni yapı-yorduk ki durum bizim için de paranoya'nın bir-kaç adım ötesine geçmeye başladı. Hesabı istedik. Yan masada oturan "arkadaş" da istedi. Henüz birası bitmemiş, ancak yine de istemiş-ti... Adı lazım değil, sizin de tanıdığınız dostum dik dik "arkadaşa" bakmaya başladı. Biz kalkmadan o kalktı. Bize döndü; "İyi akşam-lar" deyip çıktı. Şaşkındık. Bu "arkadaş" gibilerle ilk kez karşılaşmıyorduk, ancak ilk kez bu kadar aleni bir şekilde "iyi akşamlarıyorduk." Belki o sırada konuştuğumuz konular nedeniyle gerilmiş alelade bir rastlantıyı büyü-tüyorduk, belki de ilk kez böylesine açık, hatta küstahça izlenmenin şaşkınlığını yaşıyorduk. Adı lazım değil, sizin de tanıdığınız dostuma "Seni mi izliyorlar, beni mi" diye sordum. "Kimbilir?" gibi kaşlarını havaya kaldırdı. "Bir kahve daha içelim" dedim. Adı lazım değil, sizin de tanıdığınız dostum "benim işim var, keyfim yok" dedi. Ayrıldı gitti. Oysa daha yeni buluşmuştuk. Ben uzun uzun konuşuruz diye düşünürken bir anda yoğun bir paranoya ile Beyoğlu'nu kesen bir ara sokakta yapayalnız kaldım. İlk kez böylesine bir duyguyla başba-şaydım. Tedirgin adımlarla Beyoğlu'na çıktım ve seri adımlarla Sıraselviler'e yöneldim.

Adımlarım hızlanıyor, arada bir aniden durup arkama bakıyordum. "Nereye?" bilmiyordum. Yüz hafızam hiç yoktur. Birkaç dakika önce yanımızda oturan "arkadaş"ın yalnızca üzerindeki gri kumaş takım elbiseyi hatırlı-yordum, o kadar... arkama her baktığımda, tedirgin gözlerim o gri elbiseyi arıyor, bulamı-yor ve adımlarımı daha da hızlandırıyordum. Birazdan Sıraselviler'de bir barın içindeki dostlarımın yanına ulaştım. İçeri girip yolu

gören bir masaya oturdum. Dostlarıma sanki bir macera filminin kahramanı gibi başıma gelen garip olayı anlatıp, tam "Herhalde parano-yak oldum, kafayı yıyorum" diye dalga geç-meye başlamıştım, barın penceresinden yolun karşı tarafında yürüyen o gri elbiseyi gördüm. Barın içine bakarak geçti. "İzleniyordum!" Üstelik de adımlarımı o kadar sıklaştırmış ol-mamam, arkamı sık sık kontrol etmiş olmama rağmen izleniyordum. "Arkadaşlar" hiç de amatör değil, aksine profesyoneldiler. Daha sonra barın önünde başka "arkadaşlar" tur at-maya başladı. Benim gibi bardaki dostlarım da korkmuş, ürkmüş, şaşırmışlardı... Dostla-rım "karakola gidelim" dedi. Düşünmeden, "olur" dedim. Kapının önüne çıktık ve "iki ar-kadaş"la göz göze geldik. Dayanamadım:

"Merhaba, takip ediliyoruz galiba, emniyet-te miyiz bari?" dedim. Dostlarım şaşırmıştı, ancak barın kapısının hemen yanıbaşına dayanan "arkadaşlar" daha da şaşkındı. Herhalde ilk kez birileri "arkadaşlara" bu kadar aleni "emniyette miyiz" diye soruyordu. Yoldan herhangi birisine sorduğunuzda kızmaması gere-ken bu soru karşısında "arkadaşlar" gayet sa-kin, "yooo, biz işten çıktık takılacak yer arıyo-ruz" dediler. Bir an inanır gibi olduk, yürü-dük. Birazdan dayanamadım, köşede duran trafik polisini çevirip, "Gasteciyyiz, takip mi ediliyoruz, paranoya mı bi kontrol etsek" de-dim. Anlayışla karşıladı. Bizim arkamızdan gelmeye başlamış "arkadaşları" durdurdu, kimlik sordu. Bizim uzak kalmamızdan istifa-de duymadığımız konuşmaların sonrasında "arkadaşları" bıraktı...

Aradan 2 gün geçti, büroya geldim. Kapı-nın önünde yine gri elbiseleriyle "iki arkadaş" öyle dik dik büroya girene çıkana bakıyor. Doğal olarak ben de nasibimi aldım. İçeri gir-dim, "çocuklar, kim bunlar?" dedim.

"Abi, az önce yan duvarın dibini kazıyor-lardı. Bize de garip garip sorular sordular" dediler.

"Ne tür sorular?" dedim.

"Diyarbakır'da şunun mitingi var, gidecek misiniz; sizin büroda kaç kişi çalışıyor; nasıl çalışıyor; şudur-budur?..."

"Sonra?..." dedim.

"Sonra üstlerine takım elbiselerini giyip yo-lun ortasına geçtiler, dik dik bize bakmaya başladılar" dediler. Çocuklar benim birkaç gün önce yaşadığım tedirginliği yeni yaşıyordu. Ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Biraz önce bizim duvarın dibini kazın ameleler bir süre sonra takım elbiseleriyle büronun karşısına park et-tikleri gri doğanlarına binip gittiler...

Sizin de tanıdığınız, adı lazım olmayan dos-tum herhalde işlerinin yoğunluğundan günler-ce beni aramadı. Ancak bu arada yeni yeni sa-mimi olmaya başladığımız bir arkadaşım sü-rekli beni aramaya başladı. Her telefonunda binbir deryeden su indiriyor ve neyi araştırdığı-mızı, elimizde ne olduğunu soruyordu. Soru-lara bir anlam veremiyor, ancak tüm saflığım-la tüm sorularını da yanıtlıyordum. Fakat iş öyle bir noktaya geldi ki, "n'ooluyoruz yahu?" dedim.

Sahiden, "n'ooluyorduk!..." Ne biçim tesa-düfler üst üste gelmeye başlamıştı böyle... Ne-renden geldiği bilinmeyen gri elbiseler etrafı-mızda çoğalmaya başlamıştı. Eski dostlar ara-mıyor, yeni arkadaşlar rahat bırakmıyordu. Üstüne üstlük aynı tarihlerde bir partinin li-deri de bizi arayıp, "elinizde şu varmış, bu varmış" demez mi!...

"N'ooluyoruz yahu?!!..."

Nerede bizim sırtımızı dayadığımız, adı la-zım değil, eski dostlar, nereden çıktı bu yeni arkadaşlar. Ya bu gri bulutlar, grup paranoya-lar?... Susurluk'ta bir trafik kazası oldu diye, İstanbul'da iklim mi değişti yani?...

...Mehmet Kartal Bursa'dan Trabzon'a, H. Hüseyin Öztan Gemlik'ten Kayseri'ye, Abdullah Çelik Gemlik'ten Trabzon'a, Ramazan Küpeli İstanbul'dan Şırnak'a, Tuncay Kazancı Ardahan'dan Hakkari'ye, Cüneyt Kazancı Ardahan'dan Yozgat'a, Ümit Özdemir Siirt'ten Kütahya'ya, Yosma Işıkceva'lır Hatay'dan Tokat'a, Hasan Zorlucan Rize'den Çankırı'ya, İmdat Sönmez Rize'den Konya'ya, Haydar Baran Kırşehir'den Erzurum'a, Kısbez Aydın Sakarya'dan Kayseri'ye, Hasan Güven Van'dan Çankırı'ya, Sadrettin Akdağ Van'dan Bolu'ya, Süleman S. Adsız Van'dan Konya'ya, Nurettin Durar Van'dan Çankırı'ya, Nurettin Çelik Boz yazı'dan Tarsus'a, Mustafa Yalçın Boz yazı'dan Mu'ta, Alican Durmaz Boz yazı'dan Tarsus'a, Selami Boztepe Ereğli'den Çeltik'e, Mustafa Gökkaya Ereğli'den Ahırılı'ya, İdris Öztürk Ereğli'den Doğanhisar'a, Esra Karadağ Ereğli'den Sınır'a, Sabri Taşkın Malatya Merkez'den Güllümuşagıköyü'ne, Ali Altan Malatya Merkez'den Kuluncak Köyü'ne, Sevim Altan Malatya Merkez'den Kuluncak Köyü'ne, Burhan Konakçı Malatya Merkez'den Güllümuşagıköyü'ne, Ali Ekber Baytemur Malatya Merkez'den Puluşagık Köyü'ne, Mustafa Karahan Malatya Merkez'den Pütürge'ye, Orhan Sever Malatya Merkez'den Uluköy'e, Erdal Koç Malatya Merkez'den Pütürge'ye, Hüsnü Bali Malatya Merkez'den Darende'ye, Hasan Bali Malatya Merkez'den Darende'ye, Sunay Türk Malatya Merkez'den Doğan yolu'na, İsmet Koral Malatya Merkez'den Necatibey'e, Hasan Kaya Malatya Merkez'den Pütürge'ye, Adnan Sözen Malatya Merkez'den Darende'ye, Ahmet Erkan Keşan'dan Ipsala'ya, Nurbeyan Bakkal Bayrampaşa'dan Eyüp'e, Aliye Sinan Bayrampaşa'dan G. Osmanpaşa'ya, Havva Parlak Bayrampaşa'dan G. Osmanpaşa'ya, Süleyman Güney Bayrampaşa'dan G. Osmanpaşa'ya, Aziz Karakaş Bayrampaşa'dan Eyüp'e, Ergün Koç Ardahan'dan Posof'a, Ayşe Çelebi Siverek'ten Suruç'a, Muzaffer Aksoy Acıpayam'dan Beikili'ye, Ali Beşiracı Acıpayam'dan Kale'ye, Fatma Mercan Beikili'den Kale'ye, Raşit Keskin Acıpayam'dan Kale'ye, Gurur Karaağaç Ortaca'dan Fethiye'ye, Feridun Öksüz Muş'tan Varto'ya, Refik İnce Muş'tan Bulancık'a, Hikmet Özdilek Birecik'ten Sınır'a, Funda Güvel Birecik'ten Sınır'a, Mevlut Özil Yalvaç'tan Sütçüler'e, Metin Gül Avcılar'dan K. Çekmece'ye, Zuhale Demirel Bartın'dan Kurucasıle'ye, Bedrettin Demirel Bartın'dan Kurucasıle'ye, Filiz Bülbül Bartın'dan Ant'a, Nuri Tuna Ereğli'den Karapınar'a, Zeki Torun Ereğli'den Cumhuriyet'e, Memiş Albayrak Ereğli'den Kutuören'e, Mehmet Kaya Adana'dan değişik okullara, İbrahim Ortuk Adana'dan değişik okullara, Özgür Yağmur Adana'dan değişik okullara, Mehmet Erişen Adana'dan değişik okullara, Haydar Akpınar Adana'dan değişik okullara, Şemsettin Ölçün Adana'dan değişik okullara, Necip Canatan Beytepe'den Mrk kampüse, Cemil Demircan Beytepe'den Mrk kampüse, Hasan Yıldırım Beytepe'den Güllüveren'e, Murat Sarıkaya Ankara'dan Kazan'a, Rağman Arayancan ODTÜ'den Erdemli'ye, Mustafa Senceroğlu Beytepe'den Güllüveren'e, Ali Kılıç Beytepe'den Keçiören'e

HACER YILDIRIM

Öğretmen Kıyımı

Ahmet Tekir 22 yıllık öğretmen. 22 yıl çeşitli il ve ilçelerde öğretmenlik yaptı. Son altı yıldır da Hatay'ın Samandağı ilçesinde kendisi gibi öğretmen olan eşi ve iki çocuğuyla birlikte yaşıyor. Ta ki İstanbul Gaziosmanpaşa'da bir ilkokula sürgün edilinceye kadar. Ahmet öğretmen iki aydır İstanbul'da. Çocukları ve eşi Hatay'da. Eşi ile en son Ankara'da Eğitim-Sen'in mitinginde karşılaşmışlar. Milli Eğitim Bakanlığı'ndan kendisine yapılan yazılı bildirimde sürgün gerekçesi şöyle açıklanıyor:

"Haklarında idari inzibati kovuşturma geçirenlerin, görev yerlerinde çalışması sakıncalı görülenlerin isteğe bağlı olmaksızın görev yerleri değiştirilir." Ve Ahmet öğretmenin de bu gerekçeyle görev yeri değiştiriliyor. Ahmet öğretmene göre ise sürgüne gönderilme gerekçesi şöyle:

"Ben iki yıl Muş'ta zorunlu hizmetimi tamamladım. Sonra kendi isteğimle İstanbul'da tayinimi istedim. Burada öğretmenlik yapmaya başladım. Şimdi de, benim isteğim dışında, Şimşak Beytüşşebab Atatürk ilkokulu'na atamam çıktı; yani sürgün edildim. Bu atamamın ilginç olan bazı tarafları var. Bir istem dışı olması, iki zorunlu hizmet bölgesine gönderilmem. Ben zorunlu hizmetimi tamamladım. Üçüncüsü, benim eşim de öğretmen. Anayasada da, insan halden temelde ikelerinde de, ailenin bölünmezliği vardır. Yani bu koşullarda benim ailem bölünmüş oluyor. Bunu da hesaba katarsanız bu sürgünün hiçbir yasal dayanağı yok. Bunu bazılar ceza olarak düşünürler ama sürgün diye bir ceza bizim yasalımızda, yönetmeliklerimizde yok. İstedikimizi, istediğimiz yere göndeririz mantığı. Sürgünün hukuksal bir tanımı yok. Eğitim bakımından bir mantığı yok. Ben İstanbul'da kötü bir öğretmense Şimşak'ta kötü bir öğretmeninim demektir. İstanbul'dan Şimşak'a kadar giden yolda iyi eğitimi mi öğreneceğizim?"

"Yani, devlet beni 'Şırnak'a şöyle bir öğretmen gelecek, aman dikkat edin!' anlayışıyla gönderiyor. Peki gittiğim yer neresi? Şimşak, Beytüşşebab. Buranın tipik bir özelliği daha var. Burada daha önce üç korucu gözaltına alınmış, diğer korucular kaymakamlığı basıp arkadaşlarını gözaltından çıkardılar. Yani hukukun bu kadar işlediği bir yer. Yine dikkatimi çeken bir şey daha, Hakkari Yüksekova bölgesi Türkiye'deki çetelerin en yoğun olduğu, cirit atıldığı yer. Çeteler neye karşı? Hukuka, demokrasiye, eğitime karşı. Eğitime, hukuka, demokrasiye, karşı olan güçlerin bu kadar yoğun olduğu yerde ben eğitime, demokrasiye, başsa, sahip çıkarak gittiğimde, hangi güç beni koruyacak? Uludere'de dört arkadaşımız öldürüldü. Devlet can güvenliğini sağlayabiliyor mu? Oralarda panzerlerle uyuşturucuların sağlığını biliyoruz. Ben gidersem, yalnızca şunu yapmış olacağım: 'Ben geliyorum, beni öldürebilirsiniz!' Hayır, gitmeyeceğim. Biz demokrasi mücadelesinin içinde olduğumuzdan dolayı, hep başımızı

deoda izleme olanağı buluyor. Çocuğu olsun istiyor ama 'başına her an bir şey gelebilir' korkusuyla çocuk yapamıyor. Gazi Mahallesi'ndeki ölümleri protesto etmek için yakasına taktığı 'Barış ve demokrasiye evet, katliamlara hayır' kokartı yüzünden masajını sekizde biri kesiliyor. Ramazan öğretmen, iki yıllık zorunlu hizmetini Muş'ta tamamlıyor ama -devlet bunu yeterli görmemiş olacak ki- şimdi İstanbul'dan Şırnak Beytüşşebab'daki Atatürk ilkokulu'na sürgün ediliyor. Ramazan öğretmenle 24 Kasım "Öğretmenler Günü"nde Kartal Eğitim-Sen'de sohbet ediyoruz.

"Ben iki yıl Muş'ta zorunlu hizmetimi tamamladım. Sonra kendi isteğimle İstanbul'da tayinimi istedim. Burada öğretmenlik yapmaya başladım. Şimdi de, benim isteğim dışında, Şimşak Beytüşşebab Atatürk ilkokulu'na atamam çıktı; yani sürgün edildim. Bu atamamın ilginç olan bazı tarafları var. Bir istem dışı olması, iki zorunlu hizmet bölgesine gönderilmem. Ben zorunlu hizmetimi tamamladım. Üçüncüsü, benim eşim de öğretmen. Anayasada da, insan halden temelde ikelerinde de, ailenin bölünmezliği vardır. Yani bu koşullarda benim ailem bölünmüş oluyor. Bunu da hesaba katarsanız bu sürgünün hiçbir yasal dayanağı yok. Bunu bazılar ceza olarak düşünürler ama sürgün diye bir ceza bizim yasalımızda, yönetmeliklerimizde yok. İstedikimizi, istediğimiz yere göndeririz mantığı. Sürgünün hukuksal bir tanımı yok. Eğitim bakımından bir mantığı yok. Ben İstanbul'da kötü bir öğretmense Şimşak'ta kötü bir öğretmeninim demektir. İstanbul'dan Şimşak'a kadar giden yolda iyi eğitimi mi öğreneceğizim?"

"Yani, devlet beni 'Şırnak'a şöyle bir öğretmen gelecek, aman dikkat edin!' anlayışıyla gönderiyor. Peki gittiğim yer neresi? Şimşak, Beytüşşebab. Buranın tipik bir özelliği daha var. Burada daha önce üç korucu gözaltına alınmış, diğer korucular kaymakamlığı basıp arkadaşlarını gözaltından çıkardılar. Yani hukukun bu kadar işlediği bir yer. Yine dikkatimi çeken bir şey daha, Hakkari Yüksekova bölgesi Türkiye'deki çetelerin en yoğun olduğu, cirit atıldığı yer. Çeteler neye karşı? Hukuka, demokrasiye, eğitime karşı. Eğitime, hukuka, demokrasiye, karşı olan güçlerin bu kadar yoğun olduğu yerde ben eğitime, demokrasiye, başsa, sahip çıkarak gittiğimde, hangi güç beni koruyacak? Uludere'de dört arkadaşımız öldürüldü. Devlet can güvenliğini sağlayabiliyor mu? Oralarda panzerlerle uyuşturucuların sağlığını biliyoruz. Ben gidersem, yalnızca şunu yapmış olacağım: 'Ben geliyorum, beni öldürebilirsiniz!' Hayır, gitmeyeceğim. Biz demokrasi mücadelesinin içinde olduğumuzdan dolayı, hep başımızı

"Geçtiğimiz Mayıs ayında Hatay'da polis ve askerler evimize baskın yaptı. Aynı gece orada 11 öğretmenin, bir ebeveynin, altı gencin ve 18 köylünün evine de baskın yapıldı. Biz hiçbir şey sormadan evimde bulunan çeşitli kitapları ve dergileri alıp, tutanak tuttular. Evimden çıkan suç unsurlarını sayayım: Alpay Kabacalı'nın Bitmemiş İhtilal kitabı, Söz Dergisi'nin 63. sayısı, Yeniden dergisi, bir adet Demokrasi gazetesi ve çeşitli siyah-beyaz kartpostallar. Neden mi sürgün edildik?" diye devam ediyor Ahmet öğretmen:

"Eşber Yağmurdereli ve Yalçın Yusufoglu'nun Hatay'da 'Ne olacak bu memleketin hali?' başlıklı paneline dinleyici olarak katıldığımız için, koruculuk sistemine karşı çıktığımız için, okullarda toplatılan karne, tebeşir paralarına, okulların ticarethaneye dövrüştürülmesine karşı çıktığımız için."

Ahmet öğretmen şimdi Gaziosmanpaşa ilkokulu'nda öğretmenlik yapıyor. 27 milyon lira maaş alıyor, geçinmiyor. Ahmet öğretmene göre İstanbul'da insanların düşünmeye vakti yok. Hatay'da günlük gazete aldığını ama şimdi alamadığını, sinemanın 400 bin lira olduğunu duyunca sinemaya gitmekten vazgeçtiğini, maaşının yetmediğini borçla geçindiğini, söylüyor ve Hatay'ı özliyor.

Öğretmenler Günü için "12 Eylül genellerinin kendilerini meşrulaştırmak için öğretmenlere bahsettikleri bir gün" tanımı yapıyor. Ve ekliyor:

"Bu 24 Kasım'ın faturası ne biliyor mu-

sunuz? Türkiye genelinde 100 sürgün, 60 bin soruşturma, 18 milyar lira para cezası, 500 meslekten ihraç, 800 soruşturma! Böyle bir durumda öğretmenlerin sırtının sıvazlanmasına göz yumulamaz, diye düşünüyoruz. Öğretmenler gününün hiçbir anlamı yok."

Ahmet öğretmen sürgün tarihinin çok eskiye dayandığını belirterek şöyle diyor:

"Osmanlı'nın yönetim zihniyetiyle şu anda ülkeyi yönetenlerin zihniyetlerinin farklı olmadığı görülmüştür. Osmanlı Namık Kemal'i sürdü, T.C. de memurunu oraya buraya sürüyor. Türkiye'de öğretmenlerin mücadelesi, Türkiye Muallim Dernekleri Federasyonu, daha sonra TÖS ve TÖBDER olarak örgütlenmiştir. 1969 TÖS boykotundan sonra ise 1980'e kadar kıyılan, sürülen öğretmenlerin isim listesi Mümtaz Sosyal hocanın kaleminden iki ciltlik 'Devrimci Öğretmenin Kıyımı' adıyla bir eser olmuştur."

Ahmet öğretmen sürgünden sonra kendi kendine şöyle düşünmüş: "Yıllardır pek valize ihtiyacımız yoktu. Bu olayla birlikte, birkaç valiz aldık, evimizi artık valizlerle taşımaya alacağız."

Geçen hafta Eğitim-Sen'in öğretmenlerin sürgününe karşı düzenlediği mitingte Ahmet öğretmenin dikkatini en çok şu sözlerin yazılı olduğu pankart çekmiş:

"Öğretmenim büyümek istemiyorum, büyürsem seni sürgün ederim, büyürsem cezalandırırım, mahkum ederim, büyürsem seni idam ederim"

BİR HARF ÖĞRETENİ 40 YIL SÜRGÜN EDERİM...

Ramazan Küpeli beş yıllık öğretmen. İstanbul'un Kartal ilçesinde oturuyor, 24 milyon 650 bin lira maaş alıyor. 15 milyon lira kira ödüyor. Evli, çocuksuz. Kitap alamıyor, ama vitrinlerde seyreliyor; gazete alamıyor, ama okuma ihtiyacını Eğitim-Sen'de karşılıyor. Sinemaya gitmiyor, ama Eğitim-Sen'in Kültür Komisyonu'nda sinemayı tartışıyor, yine orada bazı filmleri videoda izleme olanağı buluyor. Çocuğu olsun istiyor ama 'başına her an bir şey gelebilir' korkusuyla çocuk yapamıyor. Gazi Mahallesi'ndeki ölümleri protesto etmek için yakasına taktığı 'Barış ve demokrasiye evet, katliamlara hayır' kokartı yüzünden masajını sekizde biri kesiliyor. Ramazan öğretmen, iki yıllık zorunlu hizmetini Muş'ta tamamlıyor ama -devlet bunu yeterli görmemiş olacak ki- şimdi İstanbul'dan Şırnak Beytüşşebab'daki Atatürk ilkokulu'na sürgün ediliyor. Ramazan öğretmenle 24 Kasım "Öğretmenler Günü"nde Kartal Eğitim-Sen'de sohbet ediyoruz.

"Ben iki yıl Muş'ta zorunlu hizmetimi tamamladım. Sonra kendi isteğimle İstanbul'da tayinimi istedim. Burada öğretmenlik yapmaya başladım. Şimdi de, benim isteğim dışında, Şimşak Beytüşşebab Atatürk ilkokulu'na atamam çıktı; yani sürgün edildim. Bu atamamın ilginç olan bazı tarafları var. Bir istem dışı olması, iki zorunlu hizmet bölgesine gönderilmem. Ben zorunlu hizmetimi tamamladım. Üçüncüsü, benim eşim de öğretmen. Anayasada da, insan halden temelde ikelerinde de, ailenin bölünmezliği vardır. Yani bu koşullarda benim ailem bölünmüş oluyor. Bunu da hesaba katarsanız bu sürgünün hiçbir yasal dayanağı yok. Bunu bazılar ceza olarak düşünürler ama sürgün diye bir ceza bizim yasalımızda, yönetmeliklerimizde yok. İstedikimizi, istediğimiz yere göndeririz mantığı. Sürgünün hukuksal bir tanımı yok. Eğitim bakımından bir mantığı yok. Ben İstanbul'da kötü bir öğretmense Şimşak'ta kötü bir öğretmeninim demektir. İstanbul'dan Şimşak'a kadar giden yolda iyi eğitimi mi öğreneceğizim?"

"Yani, devlet beni 'Şırnak'a şöyle bir öğretmen gelecek, aman dikkat edin!' anlayışıyla gönderiyor. Peki gittiğim yer neresi? Şimşak, Beytüşşebab. Buranın tipik bir özelliği daha var. Burada daha önce üç korucu gözaltına alınmış, diğer korucular kaymakamlığı basıp arkadaşlarını gözaltından çıkardılar. Yani hukukun bu kadar işlediği bir yer. Yine dikkatimi çeken bir şey daha, Hakkari Yüksekova bölgesi Türkiye'deki çetelerin en yoğun olduğu, cirit atıldığı yer. Çeteler neye karşı? Hukuka, demokrasiye, eğitime karşı. Eğitime, hukuka, demokrasiye, karşı olan güçlerin bu kadar yoğun olduğu yerde ben eğitime, demokrasiye, başsa, sahip çıkarak gittiğimde, hangi güç beni koruyacak? Uludere'de dört arkadaşımız öldürüldü. Devlet can güvenliğini sağlayabiliyor mu? Oralarda panzerlerle uyuşturucuların sağlığını biliyoruz. Ben gidersem, yalnızca şunu yapmış olacağım: 'Ben geliyorum, beni öldürebilirsiniz!' Hayır, gitmeyeceğim. Biz demokrasi mücadelesinin içinde olduğumuzdan dolayı, hep başımızı

za bir şeyler gelecek kaygısıyla, bilerek, isteyerek çocuk yapmıyoruz. Devlet bize çocuk yapma güvencesi vermediği için yapmıyoruz. Ben de eşim de çalışıyoruz. Bizim okullarımızda kreş yok, bizim okullarımızda, yemek servisimiz yok. 24 milyon 650 bin lira maaş alıyorum, evimizin kirası 15 milyon. Kirası 15 milyon lira olan bir evde yaşamak zorundayım. Bunun gerekçesi var. Biz, Kartal'da oturuyoruz, ben Pendik'te öğretmenim, eşim Cihangir'de öğretmenlik yapıyor. Günde en az iki ya da üç araç, değiştirmek zorunda olduğumuz için buna üçüncü ve dördüncüyü ekleyemeyiz; eklersek, ekonomik olarak çökeriz. O yüzden, trene ya da münibüs yollarına yakın evlerde oturmak zorundayız. 24 milyon maaş alırsanız, üçte ikisini doğrudan doğruya kiraya aktarmak zorundasınız. Bunun dışında elektrikli, suyu, Türk-İş'in açıklamalarına göre dört kişilik bir ailenin sadece mutfak masrafı 24 milyon lira dolaylarında. Yani geçinmiyoruz. Aç mısınız? diye sorarsanız. Aç değiliz. Ama, bir tarafıyla açız. Ben kitap okumak zorundayım, öğretmenim. Özellikle rehber öğretmenin yaşadığını düşünürseniz daha fazla kitap okumak zorunda. Biz sinemanın, tiyatronun anlamlarını unutmak zorundayız. Unutmamışsak bunu Eğitim-Sen'in Kültür Komisyonu'na borçluyuz. Sinema nasıl olmalı, topluma nasıl hizmet etmeli konularını tartışıyoruz. Bazen sendikada videoda film izliyoruz. Yoksa Beyoğlu'na gidip, tam gününü sinemaya ayırıp, ondan sonra dışarda yemek yemek, sonra da 24 milyon maaşla geçinmek olası mı?"

"Ben kendim her gün gazete alamıyorum. Sürekli aldığım tek dergi gülmeyi sevdiğim ve yaşama sevincimi kaybetmemek için yalnızca haftalık LeMan dergisi alırım. Gazetelerde bazen çok güzel toplumsal araştırmaya yazılan çıkıyor, o zaman, açığım pahasına, çay içmek pahasına, gazete alırım. Ama onun haricinde eve günlük gazete getirme şansım yok. Bu ihtiyacı da Eğitim-Sen'de karşılıyorum. Bu yüzden de sendikama sahip çıkmak zorundayım."

"24 Kasım bizim günümüz değil. 12 Eylül'de darbe yapılmış, 1402'li yüzlerce öğretmen açığa alınmış, öğretmenlerin reel gelirleri en alt düzeye çekilmiş. Bunu yapan anlayış tutmuş, bir tane öğretmenler günü ilan etmiş, bir şeyler dayatılmış. Dayatılan şeyler tutmaz. İnsanların kendilerinin seçmediği, kendilerinin kabul lenmediği, hiçbir şey tarihte de kabul görmemiştir. 24 Kasım onlardan birisi, bizim seçiminiz değil. Heykel Atatürkçülüğü gibi, laikliği temellerine dinamit koyacaksınız, KİT'leri peskeş çekeceksin, devrimcilik ilkesinden söz bile etmeyeceksin, Türk Dil Kurumu'nu kapatacağın, Atatürk Başöğretmen ilan edildi diye o gün Öğretmenler Günü ilan edilsin diyeceksin. Onlar, Atatürkçü falan değil ki, onlar, Atatürk'ün rahını yiyenler."

Bir yıl içerisinde Ramazan öğretmen gibi 100 öğretmen sendikal etkinliklerinden dolayı, istek dışı başka illere, ilçelere, köylere sürgün edildiler; 500 öğretmenin kademe ilerlemesi durduruldu; 100 öğretmen meslekten ihraç isteğiyle Yüksek Disiplin Kurulu'na sevk edildi; 1000 öğretmen hakkında dava açıldı; 50 öğretmenin 2 ile 5 yıl arasında hapis cezası isteniyor; 3 stajyer öğretmen meslekten ihraç edildi.

Öğretmenler Cumhuriyeti sizden, fikri Çatlı, vicdanı Ağar, irfanı Çiller nesiller bekler. Sürüldünüz!..

za bir şeyler gelecek kaygısıyla, bilerek, isteyerek çocuk yapmıyoruz. Devlet bize çocuk yapma güvencesi vermediği için yapmıyoruz. Ben de eşim de çalışıyoruz. Bizim okullarımızda kreş yok, bizim okullarımızda, yemek servisimiz yok. 24 milyon 650 bin lira maaş alıyorum, evimizin kirası 15 milyon. Kirası 15 milyon lira olan bir evde yaşamak zorundayım. Bunun gerekçesi var. Biz, Kartal'da oturuyoruz, ben Pendik'te öğretmenim, eşim Cihangir'de öğretmenlik yapıyor. Günde en az iki ya da üç araç, değiştirmek zorunda olduğumuz için buna üçüncü ve dördüncüyü ekleyemeyiz; eklersek, ekonomik olarak çökeriz. O yüzden, trene ya da münibüs yollarına yakın evlerde oturmak zorundayız. 24 milyon maaş alırsanız, üçte ikisini doğrudan doğruya kiraya aktarmak zorundasınız. Bunun dışında elektrikli, suyu, Türk-İş'in açıklamalarına göre dört kişilik bir ailenin sadece mutfak masrafı 24 milyon lira dolaylarında. Yani geçinmiyoruz. Aç mısınız? diye sorarsanız. Aç değiliz. Ama, bir tarafıyla açız. Ben kitap okumak zorundayım, öğretmenim. Özellikle rehber öğretmenin yaşadığını düşünürseniz daha fazla kitap okumak zorunda. Biz sinemanın, tiyatronun anlamlarını unutmak zorundayız. Unutmamışsak bunu Eğitim-Sen'in Kültür Komisyonu'na borçluyuz. Sinema nasıl olmalı, topluma nasıl hizmet etmeli konularını tartışıyoruz. Bazen sendikada videoda film izliyoruz. Yoksa Beyoğlu'na gidip, tam gününü sinemaya ayırıp, ondan sonra dışarda yemek yemek, sonra da 24 milyon maaşla geçinmek olası mı?"

"Ben kendim her gün gazete alamıyorum. Sürekli aldığım tek dergi gülmeyi sevdiğim ve yaşama sevincimi kaybetmemek için yalnızca haftalık LeMan dergisi alırım. Gazetelerde bazen çok güzel toplumsal araştırmaya yazılan çıkıyor, o zaman, açığım pahasına, çay içmek pahasına, gazete alırım. Ama onun haricinde eve günlük gazete getirme şansım yok. Bu ihtiyacı da Eğitim-Sen'de karşılıyorum. Bu yüzden de sendikama sahip çıkmak zorundayım."

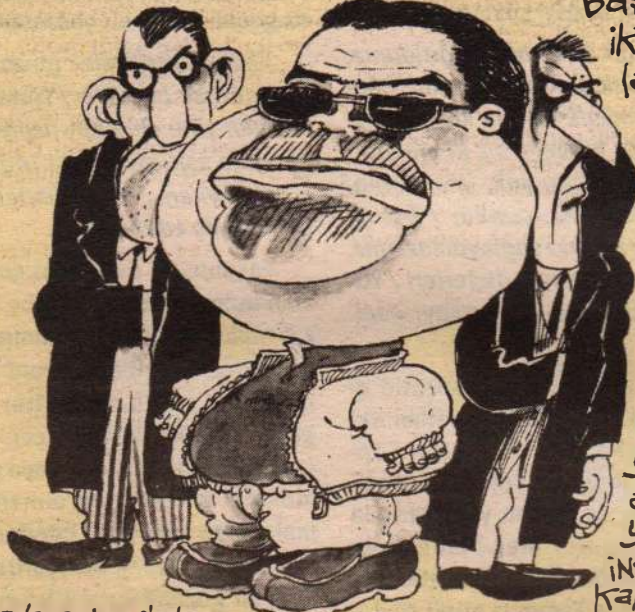
"24 Kasım bizim günümüz değil. 12 Eylül'de darbe yapılmış, 1402'li yüzlerce öğretmen açığa alınmış, öğretmenlerin reel gelirleri en alt düzeye çekilmiş. Bunu yapan anlayış tutmuş, bir tane öğretmenler günü ilan etmiş, bir şeyler dayatılmış. Dayatılan şeyler tutmaz. İnsanların kendilerinin seçmediği, kendilerinin kabul lenmediği, hiçbir şey tarihte de kabul görmemiştir. 24 Kasım onlardan birisi, bizim seçiminiz değil. Heykel Atatürkçülüğü gibi, laikliği temellerine dinamit koyacaksınız, KİT'leri peskeş çekeceksin, devrimcilik ilkesinden söz bile etmeyeceksin, Türk Dil Kurumu'nu kapatacağın, Atatürk Başöğretmen ilan edildi diye o gün Öğretmenler Günü ilan edilsin diyeceksin. Onlar, Atatürkçü falan değil ki, onlar, Atatürk'ün rahını yiyenler."

Bir yıl içerisinde Ramazan öğretmen gibi 100 öğretmen sendikal etkinliklerinden dolayı, istek dışı başka illere, ilçelere, köylere sürgün edildiler; 500 öğretmenin kademe ilerlemesi durduruldu; 100 öğretmen meslekten ihraç isteğiyle Yüksek Disiplin Kurulu'na sevk edildi; 1000 öğretmen hakkında dava açıldı; 50 öğretmenin 2 ile 5 yıl arasında hapis cezası isteniyor; 3 stajyer öğretmen meslekten ihraç edildi.

Öğretmenler Cumhuriyeti sizden, fikri Çatlı, vicdanı Ağar, irfanı Çiller nesiller bekler. Sürüldünüz!..

sen neymişsin be ahmet!..

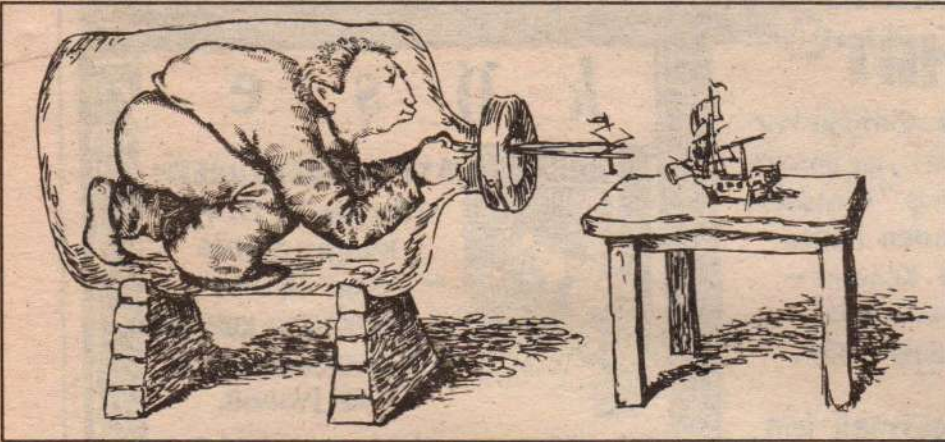
Bu 'devlet içinde devlet' alışkanlığı tansu abla'dan az evvel başlamıştı... turgut bey'in iktidarında çakıcılar, çatlılar, türlü-çesit ihaleler yaşamımıza katıldı... uğur çakıcı'nın ölümüne semra hanım'ın, cıvanga'e ahmet ağbimin, ağaç dikme kampanyasına efe biraderin, jaguar davasına zeynep ablamın adı karışmıştı... kaşakçıların ithalat-ihracat işleriyle aklanması yine özel döneme özgü... ahmet ağbim, banka batırıp yurtdışına kaçınca -dönmez inşallah- dedik ama, başa bela kardeşimiz, dönmekle kalmadı, elden çıkardığı televizyonu darbe yapıp geri aldı... yalanım varsa tır şarpsın!

SICAKTAN UYUNAMAYAN
SEKİZİNCİ GECE
SIKINTIDIR KEDİ GİBİ DOLANIYOR GÜVERTEDE
SABAH OLSA DA DEMİR ALSAK
ZATEN YOLUMUZ UZUN
KÖBİN BURNU DOLANILACAK
KARA DOĞAN BABA'NIN YATTIĞI BABA ADASI YANINDAN
KÖYCEĞİZ'E GİDİLECEK
PİRİ REİS DİYOR KI
"ORALARIN EN ÜNLÜ LİMANI KARAAĞAÇ LİMANIDIR"
FAKAT RENKLİ TÜRKÇE YENİ HARİTALARDA
KARAAĞAÇLIMANINA GİRİŞ YASAK
NATO ÜSSÜYMÜŞ EFENDİM
NATO BEYLER DE OKUMUŞ DEMEK PİRİ REİS'İ
GELİP YERLEŞMİŞLER EN BABA LİMANA
SABAHIN BEŞİ HAZİRANIN ONALTISI
KAPTANIMSİ MEHMET BEY AYAKLANDI
MİÇO AYHAN UYANDI
MİÇO KİSVESİ ALTINDAKİ GİZLİ YOLCU İHSAN BİLE UYANDI
İPLER ÇÖZÜLDÜ DEMİR ALINDI
ÇIKTIK BATIK HAMAMDAN BİR ESİNTİ BAŞLADI
UYUMAYA YÜZ TUTTU GÖZ VE FAKAT DENİZ KABARDI
HOP OTURUP HOP KALKIYOR TEKNE SUYUN ÜSTÜNDE
ÖNDEN BİR YELKEN AÇTIK
ZIP ZIP ZIPLAMASIN DİYE TEKNEİN BURNU
KULAK GİDEREK ALIŞIR GÜNDEME EKLENEN YELKEN SESİNE.

SOSYOLOK ECEVİT

Biz Toplum Olarak, Masalların Büyülü Dünyasını Aydınlık Bir Geleceğe Dönüştürebilecek Miyiz, Yavrularımız İçin?

pek muhterem, pek sevecen bir insandı. Soğuk kış gecelerinde bizleri soba başına toplar, tatlı tatlı masal anlatırdı. Öyle güzel masallardı ki onlar. Keloğlan ve Padişahın Kızı, Prenses ve Oduncu, Leylek ve Kurbağa, Er ve Erbaş... Bilhassa bu Er ve Erbaş masalı fevkalade enteresan derslerle dolu, öğretici, güzel bir masaldı. Esasen bu masalı sizlere de nakletmek isterdim. Fakat, adından da anlaşılacağı gibi, konusu itibariyle nakledilmeye müsait bir masal değil. Sakıncalı bulunur, bir şey çıkar... Ne yalan söyleyeyim, bu yaştan sonra mahkeme kapılarında sürünmeyi kaldırmayacak halde görmüyorum kendimi. Gerçi benim bile "ağabey" şeklinde hitap ettiğim bazı kişiler o yaşlarında uğraşılıyor bu işlerle ama... Neyse...

Laf nereden nereye geldi, yine sadenin uzağına düştük. Bakınız, şimdi size Şenyıldız Yayınevi / Eğitici Çocuk Masalları Dizisi'nin 9 numaralı kitabı olan "Cimrilüğün Sonu"ndan kısa bir pasaj nakledeceğim. Beni eleştirenlerin kullakları çınlasın; ben hayal dünyamın ürünlerini değil gerçekleri yazıyorum. İşte gerçekler! Yalnız, Türkçe hatalarının benden kaynaklanmadığını öncelikle belirtmek isterim: "Ayı üzüntü ile size anlattığım çukur açılmış içinden altınlar alınmış, tilki de benim ağacın dibi kazılmış içinden gümüşler alınmış, fare de sobanın içindeki gümüş kesenin yerinde yeller esiyor. Ayı düşünmüş taşınmış kesinlikle dünkü konuşmamızı biri dinlemiş demiş. Fare etrafı aramaya başlamış, bir de ne görsün, masanın altında bir adam yatıyor. Ayı hemen adamın bacaklarından tutup dışarı çıkarmış ve cimri komşuyu yemişler. Ağgözlü komşu ağgözlülüğünün cezasını ödemiş. Cömert komşu da hayatı boyunca mutluluk içinde yaşamış."

Altınları ve gümüşleri asıl götüren, tahmin edileceği gibi, cömert komşu... Cömert komşu, ayı, fare ve tilkinin evindeki ekmekten az yediği için, hayvanlar evde bir yabancı olduğunu farketmiyor ve onların konuşmalarından altınların, gümüşlerin yerini öğrenen cömert komşu malı götürüyor. Yalnızca malı götürmüyor, bir de imajını düzeltiyor. Cimri komşu ise ekmeğin hepsini yediği için yakalanıyor, ayaklarından sürüklenerek dışarı çıkarılıyor ve ekmek yiyen adam hayvanlar tarafından mideye indirilince, adalet yerini bulmuş oluyor...

Bu nasıl adalet anlayışıdır, bu nasıl masal sonudur, cömert komşu nasıl bir masal kahramanıdır, bilemiyorum. Bildiğim şudur ki, bu dizinin diğer kitaplarını da alacaktım, ancak ürktüğüm için vazgeçtim. 26 numaralı kitap, "Dört Öküzle Aslan"... Dört öküzle bir aslan böyle bir masalcılık anlayışıyla birleştğinde ortaya çıkacak tabloyu düşünmek bile istemiyorum. Ya da 34 numaralı kitap, "Zavallı Bakkal"... Masalcı kardeşimizin, zavallı bakkala tacizde bulunan kasap için, afedersiniz, "İşini almış ve ömür boyu mutlu bir hayat sürmüş" şeklinde bir masal sonu münasip görmeyeceğini kim garanti edebilir? Bu masallar, geleceğimizin garantisi yavrularımızı nasıl etkiler? Düşünmek lazım...

Neyse ki, yaşanan çirkinliklerden nasibini almamış fıkralarımız var.

Öğretmen, Türkçe dersinde masalların güzelliğinden, faydalarından söz ederken küçük Ercan ayağa fırlamış:

-Öğretmenim, masallar o kadar güzel ve faydalıysa, niçin babam geciktiği zaman annem hep "Bana masal anlatma!" diye bağırıyor?

Kimbilir, Ercan'ımızın babası adını tekrarlamak istemediği bir yayınevinde çalışıyordu belki...

Yavrularımızın geleceği sözkonusu olduğunda, karamsar ifadeler kullanmaktan bilhassa kaçınıyorum. Fakat gördüğüm gerçekleri nakletmek durumundayım ve araştırmalarım beni bu konuda da karamsar olmaya itiyor. Ne acı... Bakınız, geçmişinden söz etmeyi seven bir insan değilim. Ancak masallar denince, ister istemez, çocukluğuma dönüveriyorum. Ne bisikletimin olmayışı, ne yeni kıyafetlerle karşılayamadığım bayram sabahları... Çocukluğumdan bugüne içinde kalan tek yoksunluk nedir, biliyor musunuz? Bana tek göz köy evinde destansı masallar anlatan bir nene olmamıştı ya, ona yanarım. Hele bir dönem böyle neneler pek revaçtaydı ve ben hep bunun ezikliğini hissedirdim. Gün oldu devran döndü, namuslu bürokrat dedeler ve emekli öğretmen büyükanneler kıymete bindi ki, o da benim bir başka yoksunluğum, bir başka ezikliğimdi. Değişimin önüne

geçmek mümkün değil, bilahare eski İstanbul ruhunu özümsemiş, zarif, duyarlı dedeler ve büyükanneler pek tutulur, pek anlatılır hale geldiler. Acıdır ki, ben yine dinleyici olarak kaldım. Son dönemlerde de özgür ruhlu büyükanneler ile maceracı, afedersiniz biraz serseri dedeler çok gözde. Fakat bizim rahmetliler, nur içinde yatsınlar, bu hususiyetlere de sahip değillerdi maalesef. "Peki, sizin büyükleriniz nasıl insanlardı?" şeklinde bir soru yöneltenler çıkabilir. Bakınız, ben bu mecmuanın sayfalarını şahsi meselelerimle işgal etme hakkına sahip değilim, aile büyüklerimi ancak özel sohbetlerde anlatabilirim. Fakat şu kadarını itiraf etmek durumundayım ki, modaya uymak gibi bir dert taşımasam da, bu yaşa gelmişim, modaya uygun bir nene, modaya uygun bir dede nedir, bilememişim. Pek acı bir şey... Rahmetli babaannem, destansı bir üsluba sahip olmasa da, hiçbir dönemin modasına uymasa da,

LE PEN'İN GÖZÜ

Sunay Akin

Yaşantısını evsizlerin sorununa çözüm bulmaya adanmış Abbe Pierre, müzik topluluğunun ceza alması yönünde tüm gücünü kullanan Front National'ın başkanı Le Pen için Hitler Fransa'ya geldiğinde kendisine çiçek uzatan çocuk olduğu iddiasını ortaya atıyor!.. Bu iddianın gerçek olup olmadığını anlamak üzere ırkçı parti liderlerinin gözlerine değil, gözüne bakıyoruz. Çünkü Le Pen, bir gözünü işgal güçleriyle birlikte gönüllü olarak gittiği Cezayir'de kaybetmiştir.

sı verildi. Kendisini dünyaya "Eşitlik, Özgürlük, Kardeşlik" sözcükleriyle tanıtan Fransa'da böylesi bir ceza en son 1832 yılında verilmişti. Türkçe karşılığı "Anneni Becer" olan NTM'yi mahkum eden Toulon Ağır Ceza Mahkemesi müzik topluluğunun konser vermesini 6 ay yasakladı. Rap topluluğunun ceza alan şarkısının sözleri şöyle:

Polis: Kimlik kontrolü, kağıtlarınız; / Alışman gereken klasik formül / Ancak, semtlerimizde aşırıya kaçırıyolar yetkilerini / Ve bilmelisiniz ki elektrikleleniyor hava / Saygı yok, yok acıma / Pişman olacaksınız, çünkü; / Barış, huzuru asla baskıyla sağlayamazsınız. / İç huzur, insana saygı değerleri / Yokluveriyor üzerine üniformayı geçirince.

NTM'nin susturulmak istenildiği Toulon kentinde belediye yönetimi ırkçı parti Front National'ın (Ulusal Cephe) elinde bulunuyor. Topluluk "Police" adlı şarkısını Toulon yakınlarında bulunan Seyne-Sur-Mer beldesinde düzenlenen Faşizm karşıtı bir etkinlikte 1995 yılının 14 Temmuz günü söylemişti. Dava, ırkçı partiye yakınlığı ile tanınan bir polis sendikasının şikayeti üzerine açılmıştı! Susurluk'ta Mercedes marka bir otomobil aşırı hız yüzünden bir kamyonun altına giriyor. Kazada bir milletvekili yaralanırken, üst düzeyde bir emniyet görevlisi ve 7 dev-

rimci öğrencinin katili olarak yıllardır aranan bir sanık ölüyor. Fransızların kendilerini üç sözcük ile tanıttıklarını yazmıştık. Susurluk'ta gözler önüne serilen gerçekten kendimize şunu biçiyoruz: "Devlet, Polis, Mafya"... Türkiye bir trafik kazasıyla soru işaretlerinin çengeline asılırken Fransa'da bir şarkıda geçen şu sözler yasaklanıyor:..

Yüksek otoriteler tarafından korunan gerçek bir çete / İşlediği suçlara rağmen yine de silah taşımaya serbest / Kendin aşırı sarhoş ve çoğunlukla geri zekalıyken / Nasıl devleti savunduğunu iddia edebilirsin?

Yaşantısını evsizlerin sorununa çözüm bulmaya adanmış Abbe Pierre, müzik topluluğunun ceza alması yönünde tüm gücünü kullanan Front National'ın başkanı Le Pen için Hitler Fransa'ya geldiğinde kendisine çiçek uzatan çocuk olduğu iddiasını ortaya atıyor!.. Bu iddianın gerçek olup olmadığını anlamak üzere ırkçı parti liderlerinin gözlerine değil, gözüne bakıyoruz. Çünkü Le Pen, bir gözünü işgal güçleriyle birlikte gönüllü olarak gittiği Cezayir'de kaybetmiştir.

Paris'in Asniere semtinde bir köpek mezarlığı var. Burada, Fransa'da görev yapmış bir "Türk Polis Köpeği"nin de mezarı bulunmaktadır!.

Paris'te, ressam Onay Akbaş'ın atölyesinde kalırken kütüphanenin bir köşesinde "Rüya Yorumları Ansiklopedisi" adlı eski bir kitap buldum. "Gizli Kuvvetler Hazinesi"nin yazarına göre rüyada çoban köpeği sahibi olmak devletten gelecek faydaya işaretmiş. Sokak köpeği görmek ise alçak bir düşmana yorumlanmalıymış. Rüyalardaki köpeklerin özgürlüklerini boyunlarına tasma takarak engellemek isteyen yazar bir general görmenin de, "büyük ve şerefli" bir mevkiye ulaşılacağı anlamına geldiğini

belirtiyor!.. Cemal Süreya, "Beni bir kediyle bir odaya koy, beş dakika dayanmam" derdi. Jean Cocteau'nun sözü Fransız halkının dilinde başka bir biçimde kulağımıza çalınır. "Köpekleri insanlardan çok severim. Çünkü aralarında polis yoktur."

Fransa, bir müzik topluluğuna verilen ceza ile çalkalanıyor. Söyledikleri bir şarkının sözlerinin "polise hakaret" anlamına geldiği gerekçesiyle NTM (Nick Ta mere) Müzik topluluğunun iki elemanı hakkında 3 ay ağır hapis ceza-

K. SERHAT

İsqadan 500-600 yıl önce yaşamış olan bir ozan olan KSENDOPHANES'in uzun şiirinde bir ara öküz şöyle geçer;

...Elleri olsaydı öküzlerin, atların ve arslanların

Yahut resim ve iş yapabilselerdi elle insan gibi

Atlar atlara, öküzler öküzlere benzeyen Tanrı tasvirleri çizerler ve vucutlar yaparlardı

Her biri kendinin şekli nasıl ise ona göre....

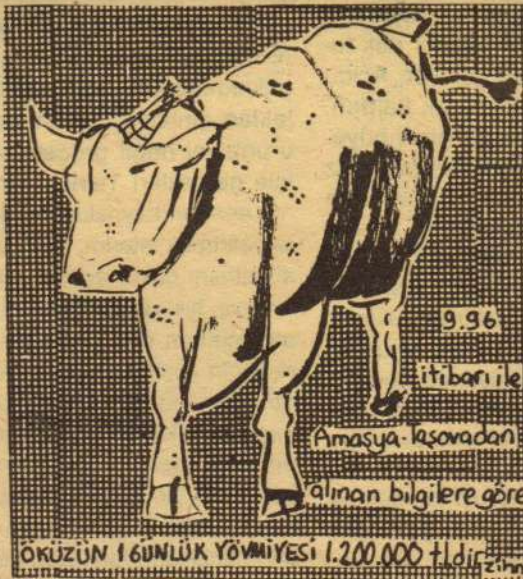
ÖKÜZle ilgili söz-deyim ;

• Anadolu halk ağzında öküz indirdi denince öküz ineği dölliyez anlamında kullanılır.

• 11.yy. ait bir deyim ise şöyledir. "Kaynayan öküz = ögüz, ırmak = geçit siz olmaz"

• Öküz arabası gibi - yavaş giden taşıtlar için kullanılır.

- Sümerlilerde öküz, sürdüğü harmanın tahılını yedirmek, işe yaramaz bir adama benzetilmiş "O aldatan bir adamı harman yerinden kaşan bir öküz gibi" - S.N. Kramer -
- Öküz gibi - anlayışsız, aptal - Öküz gibi biridir o, böyle inceliklerden anlamaz -
- Erzurumda öküz gütmek için Oha sesi kullanılır.

ÖKÜZÜN 1 GÜNLÜK YÖNÜYESİ 1.200.000 TL'dir!!!

k ö ş e

- TV'de TÜRK FİLMLERİ - Perşembe 17.45. KAPTAN SWING - Cuma 14.15. MEKANSIZ KURTAR 17.15. SAVULUN BATTALGAZİ 6ELİYOOOR

- 6. öküz yazısındaki - asyadaki 2. yılı öküz olan 12 hayvanlı takvimin aztek versiyonundada 2.yılın öküz olduğundan emin değilim - ayırntı lara sonra girerim belki
- İsmet Zeki Eyüboğlu
- Kitap - Benjamin Konstant. ADOLF

• şiiiiieiiiiir
Dili var hep korkar konuşmaz
Eli var korkmaz boş durmaz
Beyni var hin mi hin -
Yalaka dili var ama konuşamaz.
Beyni sayılabilese çeşkeyüze
Yardım ister örgüler dize göze
Elbet çıkar dalavereler düze
Beyni var hin mi hin -
Yalanlarını süze süze

Mesut Kara

ENGİN AYÇA

Televizyon öncesi sadece salonlar vardı. Yeşilçam salonlarında yaşamıyor artık, belli farklılaşmalarla televizyonlarda sürmekte.

Bez Bebek (1987), Soğuktu ve Yağmur Çiseliyordu (1990) yeni dönem Türk sinemasının başarılı ve ödüllü iki filmi. Bez Bebek 1. Ankara Film Şenliği'nde en iyi 2. film ve en iyi senaryo, Soğuktu ve Yağmur Çiseliyordu da 28. Antalya Film Festivali'nde en iyi 3. film ödülünü aldı. Bu ödüllü iki filmin yönetmeni ve senaristi Engin Ayça sinemayla lise yıllarında ilgilenmeye başlar. Galatasaray Lisesi'nde okuyordu ve bu ilginin başladığı 1950'lerin sonunda, Türkiye'de sinema eğitiminin yapılacağı okullar yoktur henüz. Sonra, "Madem sinemayla ilgileneceğim, bunun eğitimini yapayım" der ve 1963 yılında Fransa'ya, Paris'e gider. Türkiye'de bilinen tek okul Paris'tedir. Fakat o okula giremez. Orada İtalya'daki sinema okullarının bilgisini alır ve Roma'ya giderek iki sinema okulunda öğrenim görür. İtalyanca da öğrenmiştir. 1968 yılında Türkiye'ye döner. Bir süre İstanbul Üniversitesi'nin Foto-Film Merkezi'nde çalışır. Bu arada İtalya'dan dönmeden önce Sinematek dergisi Yeni Sinema'ya haber yazıları gönderir. "Yılmaz Güney'in Arkadaş filminde asistanlık yaptım. Sonra İstanbul Televizyonuna girdim. Orda 1986 yılına kadar belgesel ve kültür programları çektim. 73 yılında da Nezh Coş ve Atilla Dorsay'la birlikte Yedinci Sanat sinema dergisini çıkarttık. 75 yılına kadar sürdü dergi. Oraya sinema yazıları, eleştiriler, çeviriler yaptım. Ondan sonra sürekli olmasa da sinema yazarlığını sürdürdüm. Bu arada iki tane sinema kitabı çevirdim. Bunlardan biri sinema öğrenmek isteyenlere yararlı olacağını düşündüğüm, Ayzenştayn'ın Ders Notları, diğeri de yine sinema temel bilgisini oluşturacak bir çeşit sinema tarihi."

İlk uzun metrajlı konulu filmi Bez Bebek'le yönetmenliğe başladığı ya da sinema yazarlığından yönetmenliğe geçtiği gibi tanımlamaları doğru bulmuyor Engin Ayça. "Çünkü ben sine-

ma okulundaki çalışmalarımın başlatarak yönetmenlik yaptım. Dolayısıyla benim televizyonda çektiğim filmler de sinema. Orada da yönetmen olarak çalıştım. Yani ben hep yönetmendim. Yönetmenliğin yanı sıra sinema yazarlığı da yapıyordum." Az film çekmesini ve projelerde seçiciliğini de "Bu bir tercih değil, keşke her yıl film çeksem. Ben arada sırada hobi gibi film çeken insan olmak istemiyorum ki." diye açıklıyor ve sürdürüyor: "Tabii seçerek çalışıyorum. Her projenin altına girmek istemem. Birçok arkadaş reklam çekiyor. Onlar sinemacılığını reklam çekerek sürdürüyorlar. Bu da bir tercihtir. Reklam filminin siyasal-ideolojik boyutu benim için çok önemli. Kimisi için o kadar önemli olmayabilir. Benim için önemli olduğundan uzak kalmaya özen gösteriyorum."

1965 yılında kurulan Sinematek derneğiyle, özellikle başını Halit Refiğ'in çektiği Ulusal Sinemacılar arasında oldukça ağır tartışmalar yaşanmıştı. Bu ayrışma ve tartışmalarla ilgili düşüncelerini soruyorum Engin Ayça'ya. "Saflaşma reel bir durumdu. İki tarafın da haklı yanları vardı. Ortak noktalar da vardı. 1960'lar Türkiye için çok önemlidir. 27 Mayıs'ın getirdiği belli bir demokratikleşme, özgürleşme ve sol literatüre açılma dönemi vardı. Bu tartışma ve ayrışmalar bu gelişmeler sonucu yaşandı. Baktığımızda iki tarafın da ulusal olma isteği var. Sol 60'lardaki süreçle bağlantılı bir tam bağımsızlık, ulusal politika, ulusal kültür, ulusal sinema, bütün bunları savunuyordu. Ulusal Sinemacılar da belli bir ulusallığı savunuyorlardı. Ulusal Sinemacıların 60 başlarındaki filmlerine baktığımızda, Halit Refiğ'in, Metin Erksan'ın, Duygu Sağıroğlu'nun filmleri toplumsal içerikli filmlerdir. İtalyan yeni gerçekçiliğine yakın, toplumsal içerikli filmlerdir. Sokaktaki adamın hikayesinin anlatıldığı, Yeşilçam'ın daha kuralcı, kalıplı kişilerin anlatıldığı filmlerin ötesine geçen çabalar içinde olmuşlardır. Sinematek de aynı platformdaydı, bu tür çalışmalarını destekliyordu. Örneğin Susuz Yaz'ı desteklemiş, sahip çıkmıştır. Ayrışma 60 başlarındaki ulusal, ilerici hareketin giderek netleşmesiyle, yol ayrımının belirginleşmesiyle başladı. Çünkü o ivme belli bir kesimi Marksizm çizgisine, sol çizgiye getirdi. Giderik Marksist Literatür içinde, ondan kaynaklanan bir sol içerik gelişti. Bu Sinematek'in temel aldığı bir çizgiydi. Bu sallaşmadan rahatsızlık duyduklarını düşünüyorum, Halit Refiğ'in, Metin Erksan'ın ve diğerlerinin. Dolayısıyla kendi gerçekçi ve ulusal olma tezlerini bir başka temele oturtmak zorundaydılar. Sol çelişkiyi sınıf çelişkisi üzerine koyuyordu. Sınıfsal çelişki artık gelişmiş ülkelerle geri kalmış, sömürge ülkeler çelişkisi vardı sol literatüre göre. Ulusal sinemacılar, 'Hayır o tür bir çelişki yok. Asıl çelişki kültür çelişkisi, doğu kültürü ile batı kültürü çelişkisi var' dediler. Kemal Tahir'den de onun kökünü bulmaya çalıştılar. Bu akımın terorisyenliğini ve militanlığını Halit Refiğ yapmıştır.

Bugün Türk sinemasını temsil edenlerin hepsinin yetiştiği yer Sinematek'dir. Yarına gidecek sine-

manın kökü de Sinematek'den gelmektedir. Ali Özgentürk, Erden Kıral, Yavuz Özkan, Yusuf Kurçenli, Ömer Kavur, ben Sinematek çevresinden gelme, o çevreye sempati duyan insanlardır. Öbür kanalın bugün genç temsilcileri yok."

Engin Ayça'ya göre bugün varolan sinema Yeşilçam'a muhalif bir sinemadır, şu anda Türk sinemasında Yeşilçam tarzı sinemayı reddeden, onun dışında farklı bir sinema yapmak isteyen bir kuşak vardır. "Televizyon öncesi sadece salonlar vardı. Yeşilçam salonlarında yaşamıyor artık, belli farklılaşmalarla televizyonlarda sürmekte. Yeşilçam'ın salonlara egemen olduğu dönemde önünü kestiği, hayat şansı tanımadığı farklı sinema, Yeşilçam'ın salonlardaki krizi sonucunda varolabildi ve varlığını hâlâ orada sürdürüyor. O sinema bugün popülist sinemayı sürdürme savında olan televizyon kanallarında hayat bulamıyor. Yani bugün sinemanın sinema salonlarına bağlı kısmı, marjinal kesim olmaya başladı. Ama Amerikan tekel-leri Yeşilçam'ın bıraktığı boşluğu doldurunca şimdi ikinci bir yaşam savaşıyla karşı karşıya bulunuyor."

Yeşilçam birçok zorlukla, dışlanmayla, küçümsemeyle, olanaksızlıklarla mücadele ederek, el yordamıyla kendi kendine gitmeye çalışıyordu. Birçok destekten yoksun, içgüdüsel olarak varolmaya çalışan Türk sineması aydınlar tarafından da küçümse-miş, gerekli ilgi ve desteği görememiştir yıllardır. "Olayın sadece belli okumuş-yazmışların ya da aydınların Türk sinemasına karşı bir tavrı meselesi" olmadığını düşünüyor Engin Ayça. Örneğin, Selçuklularda Acem'e, Osmanlı'da Acem'e ve Arap kültürüne öykünmeyle, Tanzimat ve Cumhuriyet sonrasında batılılaşma eğilimleriyle, kendi öz yapısını küçümseyip, dışlayıp başka bir şey olma eğilimiyle ilgili olduğunu söylüyor bu tavrın. "Örneğin daha batı sempaticileri olanlar sinemaya, edebiyata, müziğe de biraz uzak, küçümseyici, alaycı kalabilmişlerdir. Çünkü batı sinemasının verdiği sanılan lezzeti Türk sinemasından alamayınca dışlayıp, o tarz filmler üretilmediği sürece uzak kaldılar. Sinematek'in de bu tür bir zaafı vardır. Bu tavırlar son yıllarda aşılma durumunda. Bir geriye dönüş yaşanıyor. Nostalji diyerek bir çeşit küçümsemeyle de olsa kendi kültürlerine yabancılaştırmışlığı rahatsızlığını duyarak kendi geçmişleriyle de bütünleşme sürecine girildi. Eski Yeşilçam filmlerini görmeden dışlıyordu insanlar. Şimdi televizyonda seyrede seyrede 'fena değilmiş, insanın içini ısıtır' gibi şeyler söyleniyor. Demek ki o Yeşilçam'ın doğru, çok bizden bir yanı varmış. Filmler belki bizim arzuladığımız estetik, sinemasal düzeyde değillerdi ama birçok bakımdan bize hitap eden özellikleri içinde taşıyorlardı. Yeşilçam'ı yapan insanlar da bizim insanlarımızı ve bu işi severek yapan insanlardı. O kadar önyargılı dışlamak o sinemayı geliştirmedi. O zaman sinema yazarları yön gösterici eleştirilerle, tartışmalarla o sinemayı daha yetkin hale getirmek için çabalayabildirdi. İşte Türk sinema yazarlarının orada, görevinde bir ihmali olmuştur."

şeyediler ve yorumları

Can Barslan

DOSTLARLA HEP BİRLİKTE PİKNIKTE

Öneri kimden gelmişti bilmiyorum ama tüm dostlar gibi, yüreğimin yabansı vuruşlarla atmaya başladığını hissederek dinlemiştim onu... Çılgın bir düşünceydi... Ama karşı konulmaz bir çekiciliği vardı... Avcularımızı uzatıp nerdeyse yasak meyveye dokunmak üzere olduğumuzu duymusamıştık... Pikniğe gitme düşüncesi... Tüm dostlar toplanıp pikniğe gitme düşüncesi... Bu öneri yabancı bir gezegenden kopup gelen cehennem sıcaklığındaki bir göktaşı gibi düşmüştü aramıza... Dostlar ve piknik ha!.. Ucuz bir alt kültür etkinliği olan piknik... Biz ve piknik... Nasıl örnek verebilirim bilmem... Fatih Altaylı ve Yavuz Gökmen'in Fenerbahçe Takımı'nın soyunma odasına girmesi gibi birşey... Ya da Arena ekibinin büyük bir habercilik olayı üzerine gizli kamerasız gitmesi gibi... Uzun süren tartışmalardan sonra bu tür bir kitsch girişimini ne adına yapabileceğimizi, durumu kendi açımızdan hangi sağlam mantığa oturtabileceğimizi ve bunun tüm sosyo etonomik, politik ve iç benlik adına irdelemesini yaptıktan sonra "asla ciddi birşey değil... İşin dalgası" sonucuna vararak pikniğe gitmeye karar verdik... Bu sırada Berkay adındaki dostun tuvalete çok sık gittiği gözümünden kaçmadı ve gizli gizli burnunu karıştırdığından kuşkulandım... Karcan adlı dost da beni bakışlarıyla onayladı...

Ertesi sabah hava henüz karanlıkken, kiraladığımız minibüs geldi ve bizi buluşturmuz yerden aldı... Dostların hiçbirisi konuşmuyordu... Minibüsün içinde neredeyse kahve telvesi kadar yoğun bir suçluluk duygusu ile dudak kenarlarında beyaz izler bırakan tuzlu ayrılar kadar gerçek bir endişe çökmüştü... Pikniğe gidiyorduk... Bizi o sıra tek rahatlatan şey bir piknik için çok uygun bir zamanda olmamızdı... Kasımın sonundaydık ve hiç kimse tarafından görülmeyeceğimize hemen hemen emindik... Gene de Taygun adındaki dostun, suratına kırmızı bir burun, pala bıyık ve gözüklerden oluşan aptal bir plastik maske takmasını yadırgadığımızı söyleyip çıkartmasını sağladık...

Piknik yerine ulaştığımızda hava aydınlanmıştı... Yapılacak ilk iş minibüs şoförünün suratına sprey sıkıp bayıltmaktı... Bu işi Sibel adındaki dost yaptı... Zaten sabahın köründe bir grup nalet insanı neden bu ıssız yere getirdiğine akıl erdiremeyen ve soğuktan yarı uyumuş durumda olan şoför bayıltmakta hiç güçlük çıkartmadı... Sonra temkinli bir sinirlilik içinde çantaları açıldı... Yere battaniye ve kilimler yayıldı... Erkekler pijama ve atletlerini giyerlerken kızlar kuru köfteleri ve yalancı dolmaları çıkarttılar... Sonra bir top yuvarlandı... Gönülsüz bir neşe içinde yakan top ve istop oynandı... Bu arada olaya kendisini fazlasıyla kapıran ve arsız bir keyifle uzun eşşek oynamayı teklif eden Tacettin adlı dost kınanıp yalandı... Futbolcuların bitse de gitsek havasında oynadıkları zevksiz bir futbol maçındakı gibi gerekli tüm etkinlikleri çabucak bitirip yemek yemek üzere kilimlerin üzerine oturuldu... Yemek ve... Raki!.. Rakılar içilmeye başlandığında "Bokunun donduğundan" söz eden Taylan adındaki dostta bir köfte eksik verildi ve herkes yemek yerken bok dememesi gerektiği, Nahide adındaki dostun kusmasına neden olduğu hatırlatıldı... Zaten Nahide'nin kusmasının sonra yemeklere dokunulmadı ve rakıya ağırlık verildi... Kurulan cümlelerin içinde "J" harfi gitgide çoğaldı... Endişe ve gerginlik, dağılan bir sis gibi üzerimizden kalktı ve yerini meltemsi bir hafifliğe bıraktı... Kızlar ip atlar-ken, erkeklerse Tevfik adındaki iri yarı dostun önerini coşkuyla kabul ettiler ve uzun eşşek oynandı... Benim iki omurum kaydı...

Elim ayağım tir tir titriyordu. Yaşlı adamın ise hiçbir şey umurunda değildi. Kendisini kurtaranlara "radyom denizde kaldı" diye çıkışıyor, bir taraftan da eliyle ıslanmış saçlarını tarıyordu. Garson olduklarını sandığım gençler giysilerini giyinip gittiler. Yaşlı adam bir süre daha homurdandı. Sonra sesini kesti ve başını önüne eğip öylece yere bakmaya başladı. Yavaşça yanına gittim. Karaltımı farkedince başını kaldırdı ve gözlerini yüzüme dikerek hırıltılı bir sesle konuştu: "İslandım!"

Her an hırçınlaşabilecek gri bir havaya rağmen nasıl da masumdu o gün deniz! Oradaydım yine. Çağrılmamıştım, ama belki gelir diye bekliyordum. Göğsümün ortasında iri bir kaya vardı sanki, nefesim daralıyordu ve aklımdan hep çocukluğum geçiyordu, bir de kadın saçı. Bedenimdeki irili ufaklı yaraları sadece bunlar iyileştirebilirdi. Bir yerlerden çıkıp gelsinler ve yaralarım değişsinler istiyordum. Ufak taşlarla döşenmiş dar bir sokaktan ince bir çiğlık, bir gülümseme, küçük ışıklı bakışlar, sıcak topraklarda bir çift ayak izi, sobaya tutulan soğuk-mosmor minik eller, keyifli bir oyun, yeni bir elbise, düş dünyası, özlem, özent, dudak büzülmesi, hıçkırık, can yanması, kocaman sevinçler! Neredesiniz?

Bir yer yatağına çırılçıplak, sırtüstü uzanmalı ve gözlerimi kapamalıydım. Rengi farketmez bir kadın saçı usulca dokunmalıydı bedenime. Akılalmaz huzur duyardım, bundan eminim.

Oradaydım yine. Sahile bakan çay bahçesinin dört-beş garsonu haricinde kimseler yoktu etrafta. Ağır ağır bir vapur geçiyor, martılar çığlıksız uçuyordu. Bense hâlâ bekliyordum. Altüst olmaya yüz tutmuş sabrım daha ne kadar söz geçirebilirdim ki?

Zaman çok nazlıydı. Düşlerimden yardım istedim. İsyanını toprağa gömmüş başkaldırıyı unutmuş, telaşı kutsamış, dinginliği ertelemiş, durağanlığı sorgulamaktan vazgeçmiş bir sürü insan üşüştü birden çevreme. Bir tatil günü olduğu için duyan gelmişti. Mükemmel bir organizasyondur, sponsorluğunu da ben yapıyordum; çünkü maliyeti sıfırdı. Çok kolay bir yarıştı aslında ve din, dil, cins, yaş ve ırk ayrımı olmaksızın herkese açıktı. Bir gong sesiyle başlattım yarışmayı. Düşler yarışacaktı. Herkes düşünüyü anlatacaktı ve jüri olan ben birinci, ikinci, üçüncüyü seçip, mansiyonlar, özel ödülleri dağıtacağtım. Ama olmadı. Hiç kimse hiçbir şey anlatamadı. Büyük hevesle biraraya toplanan bunca insan üç-dört kelime sonrasında sustular. Kimsenin düşü yoktu, kimsenin düş kurmaya mecali yoktu, hayalkırıklığına uğradılar. Fakat bunu önemsemediler ve sessizce dağılmaya başladılar. Kendimi çok suçlu hissettim ve arkalarından şöyle bağırarak zorunda kaldım: "Üzülmeyin, dereceye giren olmadı ama hiç kimseye 'sonuncu' da diyemeyiz."

Hâlâ oradaydım. Zaman biraz silkelmiş gibiydi ve iğne gibi ince damlalar düşmeye başladı yüzüme. Çok severim yağmuru. Kaçmadım, sakınmadım. Yavaşça yürümeye başladım. Caminin yanındaki dar sokaktan geçip çocuk parkının olduğu tarafa yöneldim. Deniz hâlâ çok masumdu. Beklediğim büyük ihtimalle gelmeyecekti, ama inatla ve umutla bekliyordum. Yağmur çok güzel yağıyordu.

Sonra aniden gördüm onu. Arkası bana dönük, sahilin hemen yanında denizi seyrediyordu. Başında eski bir kasket, üzerinde mavi bir yağmurluk vardı. Merak ettim ve usulca yanına doğru yürümeye başladım. Hızasına geldiğimde göz ucuyla baktım. Çukur gözler, iri bir burun, pörsümüş yanaklar, kırçılalmış ince bir sakal, her yanı kırışmış esmer bir

yüz! Bir yaşlı adam! Anlamadığım şeyler mırıldanarak çok uzaklara bakıyordu. Geldiğimi görünce yavaşça dönüp sarsak adımlarla uzaklaşmaya başladı. Öylece kalakaldım orada. Adamcağızı rahatsız ettim herhalde diye düşünüp tam ben de dönmüşken karşıdan geldiğini gördüm. Yürümeye başlamıştım bir kere, duramazdım. Yolun tam ortasında yanından geçerken gözüm takıldı. Eski, rengi kaçmış elbiselerinin üstünde çok yakışsız ve komik duran yağmurluğunun bir köşesine ufak bir radyo gizlemiş, antenini de öne doğru uzatmıştı. Henüz birkaç adım atmıştım ki çıt diye açtı radyoyu. Parazitli bir ses bir pop müzik şarkısı söylüyordu. İkimiz de kendimizi kaptırdık. Şarkı eşliğinde bir aşağı bir yukarı volta atıp duruyorduk. Bir süre sonra yanımdan geçerken anlaşılmaz sözler söylemeye başladı. Bana küfür ediyormuş gibi geldi. Ama emin değildim, hem emin olsam bile şuncağız adamdan alınacak halim mi olacaktı?

Yağmur damlaları irileşmiş, hafif bir rüzgar çıkmış, deniz biraz dalgalanmaya başlamıştı. Yürüyerek bekliyordum, gelmiyordu. Düşkün yaşlı adam belki de küfür etmeyip şarkıya eşlik ediyordu. O an hayat yeterince ilginç gibiydi, düşlerime seslenmeye gerek yoktu.

Zamanı delik deşik ediyordum. İçimdeki sıkıntı ince bir duman gibi vücudumdan çıkıp havaya karışıyordu. Sonra birden bire yaşlı adamın denize atladığını gördüm. Hemen oraya doğru koştum. Kirli yeşil bir suda çırpanan bir adam! Bir batıp bir çıkıyordu. Paniğe kapıldım. Onu kurtaramazdım, çünkü yüzme bilmiyordum. Sürekli "ne yaptın, niye yaptın" diye bağıryordum. O sırada birden üç-dört genç adam belirdi yanımda. Kaşla göz arasında pantolon ve gömleklerini çıkartıp suya atladılar. Ve birazdan yaşlı adamı denizden çıkardılar.

Elim ayağım tir tir titriyordu. Yaşlı adamın ise hiçbir şey umurunda değildi. Kendisini kurtaranlara "radyom denizde kaldı" diye çıkışıyor, bir taraftan da eliyle ıslanmış saçlarını tarıyordu. Garson olduklarını sandığım gençler giysilerini giyinip gittiler. Yaşlı adam bir süre daha homurdandı. Sonra sesini kesti ve başını önüne eğip öylece yere bakmaya başladı. Yavaşça yanına gittim. Karaltımı farkedince başını kaldırdı ve gözlerini yüzüme dikerek hırıltılı bir sesle konuştu: "İslandım!"

Hiçbir şey söylemeden öylece durdum. Donuk bakışlarımı görünce hemen ayağa kalktı ve iki yana sallana sallana yürüyüp gitti. Yine bir şeyler mırıldanıyordu ve bu kez emindim, anama avradıma küfür ediyordu.

Yağmur kesilir gibi olmuştu. Biraz daha dolaştım. Biraz daha bekledim. Hayır, kimse gelmedi. İçim sıkılarak ayrıldım oradan. Otobüsle eve doğru gelirken o yaşlı adam hâlâ aklımdaydı.

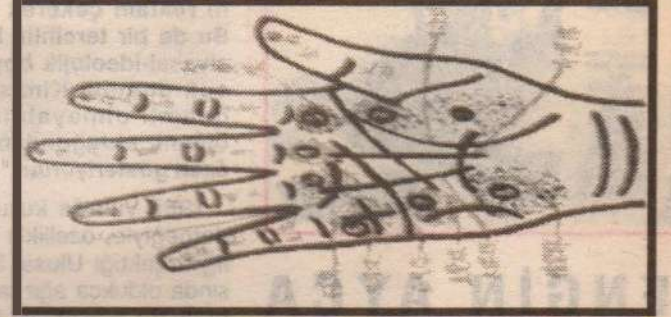
Çok ilginç bir gün yaşamıştım. Bunu yazmam gerekiyordu. Tam masama oturmuştum ki kapı çalındı. Münzevi bir hayatım vardı, pek kimse gelmezdi evime. Kim ola ki, diye meraklanıp gidip kapıyı açtım. Olacak şey değil! Gelen oydu. Sahildeki yaşlı adam! Şaşkınlıktan konuşamadım. Bir süre öylece kaldık. Ben, "Nereden buldu acaba evimi, yoksa takip mi etti beni?" diye düşünürken, düşkün adam parmağını yüzüme doğru uzatıp boğuk bir sesle sordu: "Beni niçin denize attın?" Hiçbir şey diyemedim. Gözlerini iyice kısıp konuşmaya devam etti: "Sırf ben biraz kaçkın, tükenmiş ve sıradışı olduğum için ve sırf sen ilginç bir yazı yazabilisin diye benim hayatımla oynamaya hakkın var mıydı?" Ağzımdan tek kelime çıkmıyordu. Ayaklarımdan yere çakılmış gibi hareketsiz bir şekilde duruyordum. Yaşlı adam bana acıyormuş gibi bakıyordu. Sonra başını iki yana sallayarak, "Yazık, çok yazık" dedi ve hızlı bir şekilde dönüp basamakları inmeye başladı.

Kapıda ne kadar durduğumu hatırlamıyorum. İçeriye girdiğimde kendi kendime şöyle söyledim: "Yazık, çok yazık" dedim ve hızlı bir şekilde dönüp basamakları inmeye başladım.

Kapıda ne kadar durduğumu hatırlamıyorum. İçeriye girdiğimde kendi kendime şöyle söyledim: "Yazık, çok yazık" dedim ve hızlı bir şekilde dönüp basamakları inmeye başladım.

yalnızca iş saatlerini zırt pırt

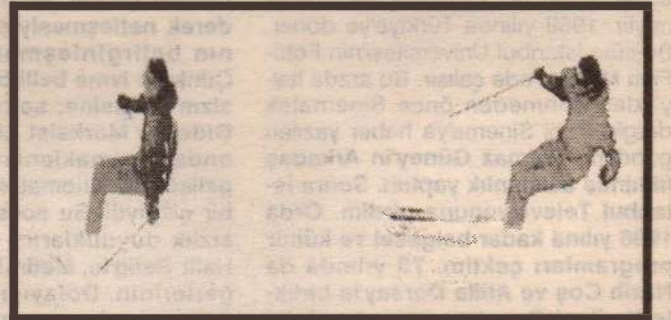
ileri-geri almalarından

anlamalıydık / oysa...

bu devlet bu hükümet ve

bu d'uyku sersemi millet

sevmek-sevişmek / düşmanı

HALİL TURHANLI

1975'te New York punk ikonu Patti Smith'in *Horses* albümü yayımlandığında İngiltere henüz punk'un sıfır yılındaydı. Sex Pistols'ın "God Save The Queen" single'ı ve Clash'ın ilk albümü ancak iki yıl sonra piyasaya çıkacaktı. Gerçekte, aradaki bu iki yıl, punk'ın Atlantik'in iki yakasında farklı temelleri ve açılımlar olduğunu göstergesi.

İngiltere'de punk iki yıllık bir rötör yaptı. Fakat 1977'de bir volkan gibi patladığında lavları Ada'nın her köşesine yayıldı. Oysa Amerika'da erken doğum yapmasına karşın etki alanı büyük ölçüde New York ve Kaliforniya ile sınırlı kaldı. Black Flag (Siyah Bayrak) ve Dead Kennedys (Ölü Kennedy'ler) gibi dolaysız sol politika yapan ve hardcore'a açılan topluluklar punk meşalesinin Kaliforniya'daki taşıyıcılarıydılar.

New York punk'ı (bir sonraki evrede alacağı adıyla Yeni Dalga) doğrudan ve keskin bir politik tavır sergilemiyordu. Fakat, virtüöziteyi küçümseyen İngiliz punk'ının tam aksine, oldukça sofistike bir müzikal yapıya sahipti. Daha da önemlisi, Yeni Dalga'nın dinleyicileri genelde çalışan sınıf kökenli değildiler. Television ya da Patti Smith plâklarını satın alanlar, konserlerini izleyenler arasında orta sınıf aydınlar çoğunlukta idi.

Yeni Dalga, Ramones'un deri ceketlerini ve garaj müziğini, New York Dolls'un camp imaj ve glam rock'ını, Richard Hell'in yırtık giysilerini ve kancalı iğnelerini, Tom Verlaine'nin kibirini ve gitarının lirik tınlarını içeriyordu. Ne ki, bunların biraraya gelmesi Yeni Dalga'nın çağın ruhunu yakalayan ve yansıtan bir akım olmasına yetmiyordu. Patti Smith'de bedenleşmiş androjen bir punk ikonunun varlığı da gerekiyordu.

Patti Smith'in ilk plağı 1974'de dostu kuraldışı fotoğrafçı Robert Mapplethorpe'un maddi desteğiyle yayımlanan "Hey Joe / Piss Factory" single'ı idi. Bunu bir yıl sonra prodüktörlüğünü John Cale'in yaptığı *Horses* (Atlar) izledi. İkinci albümünü gerçekleştirmesi uzun sürmedi; Radio Ethiopia'nın 1976 yılında piyasaya çıktı. Başına o kaza gelmeseydi aynı hızla üçüncü albümünü hazırlayacaktı.

1977'de bir konser esnasında sahneden düşünce boynu kırıldı. Müzikten bir yıl uzaklaşmak zorunda kaldı. Easter (Paskalya Yortusu) albümüyle başarılı bir dönüş yaptı. Albümde yer alan ve Bruce Springsteen ile birlikte yazdığı "Because The Night" adlı parça hit listelerinde beşinci sıraya kadar yükseldi. Ne ki, bir yıl sonra yayımlanan ve prodüktörlüğünü Todd Rundgren'in üstlenmiş olduğu *Wave* (Dalga) albümü tam bir düşkünlüğü yarattı. Bu düşkünlüğünün etkisi henüz geçmemişti ki, Patti Smith, bir dönemin en politik topluluklarından biri olan MC5'in gitaristi Fred 'Sonic' Smith ile evlenerek Detroit'e yerleşti, müzikten koptu. 1988 yılında bir geri dönüş daha yaptı. Bu kez, *Dream of Life* (Hayatın Rüyası) başlıklı albümüyle. *Dream of Life* ilk çıktığında pek beğenilmemişti, ancak bu-

gün dinlediğimizde hayli iyi bir albüm olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Horses'in kapağındaki Robert Mapplethorpe'un imzasını taşıyan ve bize rock'ın unutulmaz ve ölümsüz imajlarından birini sunan o fotoğraf... Omuzlarından düşen beyaz, bol bir erkek gömleği giymiş, siyah ve gevşek bir boyunbağı takmış Patti Smith... Başını hafifçe geriye doğru atmış, kibirli bir duruşu var... Uzun, kemikli yüzü size Patti Smith hakkında bilmek istediğiniz hemen her şeyi açıklıyor.

Ve bu fotoğraf geleceğin nice müzisyenini etkilemişti. Bunlar arasında R.E.M.'in vokalisti Mike Stipe da var: "Onu onbeş yaşımıdayken mütlâa salonundaki sandalyenin altında bulduğum bir makale sayesinde keşfettim. Ona duyduğum saygıyı o zamandan bugüne hep korudum. *Horses*'i çıktığı ilk gün satın aldım ve o gün hayatımda bir dönem kapandı, yeni bir dönem başladı." (R.E.M.'in yeni albümündeki "E-Bow Letter" adlı parçada Stipe ve Smith'in birlikte vokal yaptıklarını anımsatayım.)

Geçtiğimiz yaz, tam sekiz yıllık bir aradan sonra Patti Smith'in yeni bir albümü yayımlandı. *Gone Again* başlıklı bu çalışma sanatçının altıncı ve 1988 tarihli *Dream of Life*'den bu yana ilk albümü. Aradan geçen sekiz yıllık sürede sanatçı sevdiği birkaç insanı ard arda yitirdi. Önce 1988 yılında dostu Robert Mapplethorpe AIDS'e yenik düştü. İki yıl önce de kocası Fred 'Sonic' Smith bir kalp krizi sonucu öldü. Kocasının ölümünü birkaç ay sonra erkek kardeşi Todd'ın izledi. Bu trajik kayıplar *Gone Again*'in yaratılışını kuşkusuz etkilemiş. Ancak yine de, albüme bir matem havasının egemen olduğu söylenemez. Tam aksine, Patti Smith yas tutarken bile hayatı kutlamayı ve umuda alkış tutmayı ihmal etmemiş.

Gone Again, Fred 'Sonic' Smith'in önemli katkılarıyla gerçekleşecek bir Patti Smith solo albümü olarak tasarlanmış. Bazı şarkıları birlikte yazmış, bir kısım stüdyo kayıtlarını yine birlikte yapmışlar. Fakat, Fred 'Sonic' Smith'in kalp krizi sonucu aniden ölümü onun albüme katkılarını yarıda kesmiş.

Gone Again'in prodüksiyonunu Malcolm Bums ve Patti Smith'in uzun yıllardan beri birlik-

te çalıştığı Lenny Kaye ortaklaşa gerçekleştirmişler. Kaye'in katkısı prodüksiyonla sınırlı değil; önceki Patti Smith albümlerinde olduğu gibi yine sanatçıya eşlik eden müzisyenler arasında yer alıyor. Yeni albümde özgün Patti Smith Group üyelerinden davulcu Jay Dee Daugherty de var. Ve elbette bazı konuk müzisyenler de... John Cale, Tom Verlaine, Jeff Buckley, viyolonselci Jane Scarpantoni, Patti Smith'in mandolin çalan kızkardeşi Kimberly...

"Summer Cannibals" (Yaz Yamyamları) adlı ve dinamik, hızlı tempolu parçayla açılan albüm Fred 'Sonic' Smith'in anısına ithaf edilmiş "Farewell Reel" ile kapanıyor. Patti Smith, albümdeki "About A Boy" alı parçayı ise Kurt Cobain için yazmış. Fakat hiç kuşku yok, sanatçının yıldızı en fazla albüme adını veren parçada, "Gone Again" de parlıyor.

Yukarıda, Patti Smith'in önceki beş albümünün her birinin ilk basımlarda yer almamış birer "ikramiye parça" eklenmiş olarak yeniden yayımlandığını belirtmişim. Radio Ethiopia albümüne "Chiklets" adlı parça ilave edilmiş. Bu parçanın girişinde Patti Smith kendisine eşlik eden arkadaşlarına nasıl çalmalarını istediğini söylüyor: "Gerçekten karanlık, seksi bir şey, rutubetli bir mağara gibi bir şey olsun."

Evet, bütün has müzisyenlerinkinin olduğu gibi, Patti Smith'in müziğinin de bir rengi var ve topluluk üyelerinden bu talebi onun müziğinin ne renk olduğunu açıklığa kavuşturuyor: Siyah. Yas tutanların, fakat aynı zamanda başkaldıranların da rengi. Doğurganlığın ve bereketin, kızgınlığın ve yıkımların, hem taşkınlığın hem de ağırbaşlılığın, öfkeli tanrıçaların, karanlığın kızkardeşlerinin ve elbette, gecenin, yalnızca "aşıklara ait olan gece'nin rengi. Bu renk sadece *Gone Again*'e değil, Patti Smith'in bütün albümlerine egemen. Dolayısıyla, onun müziğini "nocturnal rock" olarak niteleyebileceğimizi düşünüyorum.

Gone Again, hayat ve ölüm arasında boşluğu duygu yoğunluğuyla dolduruyor.

Rock'ın en özgün yaratıcılarından ve en kızgın seslerinden birinin sekiz yıllık bir aradan sonra muhteşem dönüşü.

ORKUN KİTABELERİ

Mesut Ceylan

Geçen gün arkadaşlar, Orkun, hadi gel Ortaköy'e gidelim, dediler.. Aslında hiç gidesim yoktu biliyo musun.. Olmaz-molmaz felan dedim ama, herifler acaip ısrar ediyorlar.. Mecburen kabul ettim.. Kızlı-erkekli damladık Ortaköy'e. Hava da şahane hani.. Deniz tarafından harika rüzgar esiyo.. Oturduk caminin yanına, ooh mis.. Ben konuşalım, tartışalım istiyorum, fakat nerdee.. Bizim yavşaklar çektiler şarabı, başladılar gitar eşliğinde anırmaya.. Çok pis sinir oldum babacım.. Dedim ki, olmaz böyle dedim.. Memleket tarumar oluyo, dedim.. Yılmadım, asıldıkça asıldım.. Seksen kuşağın bilinçlenmesi şart, dedim.. Baksana babacım, toplum olarak şeytan üçgeninde yitip gidiyoruz.. Bu durumda gençliğe çok büyük görevler düşüyo.. Her şeyin bi mafyası var valla.. Geçenlerde gazetede üzüm mafyası hakkındaki MIT belgelerini okudum, götüm düştü.. Belgelere göre üzüm sektöründe bi yaş, bi de kuru üzüm mafyası varmış.. Tabi bunlar pastadan daha fazla pay kapabilmek için birbirleriyle kanlı bıçaklı durumdaymış.. Hatta bu iki mafya koluna rakip olarak "kara üzüm habbesi mafyası" diye bi oluşuma dair ipuçlarının da olduğundan sö-

zediliyo.. Ben onu-bunu bilmem, İtalya'da olduğu gibi temiz eller operasyonu şart.. Tabi operasyonun başlaması için tepkimizi göstermemiz gerekiyo.. Ben bunları anlatıyorum ama kulak asan kim.. Bizimkiler iyi kafayla hayvan gibi anırmakta ısrarlı.. Feci sinirlendim.. Lan, niye anlamak istemiyosunuz lan, dedim.. Gelin, temiz toplum istiyoruz diye imza kampanyası başlatalım, dedim.. İçinde bulunduğumuz karanlığı anca gençlerin başkaldırışı parçalar, etrafınıza bi bakın, dürüst adam, iyi adam kalmadı, dedim.. Gitar çalan uzun saçlı it, "Birkaç iyi adam var ya işte.. Herifler gayet hoş müzik yapıyorlar" demez mi.. Delirdim.. Gitarı aldım, tam o puştun dötüne sokuyodum, arkadaşlar araya girdi.. Görsen tir tir titriyorum.. Hemen kendimi boğaz turu yapan teknelerden birine attım.. Yaktım bi sigara babacım.. Rüzgar suratıma suratıma vuruyo.. Allah seni inandırсын, ağlamamak için kendimi zor tutuyorum.. Herkesin ortasında, "Niye ben atmışsekiz kuşağını yakalayamadım" diye bağırıp isyan edesim geliyo.. Ben kendi kuşağımdan tamamen ümidi kestim babacım.. Herifler aynen mal gibi.. Bu memleket nereye gidiyo diye düşünmezler ama "Çıtır kızlar nereye, nereye de giderler" diye düşünmekten beyinlerini helak ederler.. Seksen kuşağı tıs babacım, dum tıss..

uyku.

akşam
olupta
yatağa
ya ttiğimiz da
uykumuz
yoksa eğer

deniz kutlukaç.

türlü keder-
lerle sağa
sola döner,
tavandaki
araba ışıkla-
rını izleriz.

bu durumdan
iyice sıkıl-
dığımız an
dudaklarımız
dan dökülen
cümle şudur;

"kalkıp kahve
yapayım."
...elde fincan
camdan dışarı
bakarken,
yaşamdan
biricik

beklentimiz,
karşı camdada
birinin, elinde
fincanla dur-
ması, belki de
bize selam
vermesidir.

ABD Dersinde Öldürülmüş Çocuklara Vize

GÖÇMEN OLMAYAN VİZE BİLGİSİ /ÖNEMLİ - DİKKATLE OKUYUNUZ

34. ÖNEMLİ: TÜM BAŞVURANLAR HER MADDEYİ OKUYUP, İLGİLİ KAREYİ İŞARETLEMELİDİR. (...)
- Birleşik Devletler'e ihracat kontrol ihlalleri, yıkıcı, terörist veya herhangi bir yasadışı amaçla mı gitmek istiyorsunuz.
□ EVET □ HAYIR
- Alman Nazi Hükümeti'nin veya Alman Nazi Hükümeti'nin müttefiki veya işgal ettiği herhangi bir bölgenin hükümetinin dolaylı veya dolaysız kontrolü altında, herhangi bir kimseye, ırk, din, ulusal köken veya siyasi düşüncelerinden ötürü eza edilmesine emir, teşvik, yardım veya başka türlü katkıda bulundu-
nuz mu veya hiç soykırım katıldınız mı....
□ EVET □ HAYIR

"A"merika ve "ABD", kavram, imge ve gerçeklik olarak daima yürür-
lüktedir. İmajlar gerçeğinden bü-
yük olduğundan, devletlerin, politikacıların
kalbinde ABD'den daha büyük bir ABD vardır.

"ABD vize formu"ndaki sorulardan ikisini
görünce imajı ve gerçeği, Amerika'yı yeni-
den keşfettim!.. Aklıma, Ece Ayhan'ın, "devlet
dersinde öldürülmüş" tabiatın, özgürlükten
tahtaya kalkacak çocukları geldi.

ABD, "hikmetinden sual olunmaz" bir rüya-
lar, özgürlükler ülkesidir!.. ABD, cici bici vaz-
geçilmez oyuncaktır, çizgi dışı muhalif filmle-
re karşı üretilmiş çizgi filmidir; Walt Disney'dir,
masalland'ır, düşlând'ır, çocukland'ır!...

ABD, yaprakların, çiçeklerin, çocukların,
masalların, yüreği azınlığa düşenlerin, beyaz
adam'ın suyuna göre akmayan "tersakan su-
yun" katili değildir!...

Tabiat ve devlet dersinde öldürülmüş çocuklar yalan söylemektedir!..

ABD, yazlık ve kışlık sinemalarda otuz iki kısım teknilini birden seyrettiğimiz, bilinçlendi-
rildiğimiz kovboy filmidir; iyi kalpli şeriflerin kötü kalpli haydutları, iyi kalpli haydutların kötü
kalpli şerifleri "beyaz adamın, beyaz ülkenin hayrı" için hizaya getirdiği bir sinemayandır. ABD, "Kötülük ve barbarlık imgesi!" Kızılderililere karşı savaşan Beyaz Adam'ın im-
renilen kahramanlıklarıdır!..

ABD, Kızılderili soykırımının aktörü değildir!.. Shawnee'lerden Tecumseh'in, "Nerede
bugün Pequot'lar? Narrangansett'ler, Mohican'lar, Pokanoket'ler, halkımızın bir zamanlar
güçlü olan bütün o kabileleri nerede? Tıpkı yaz güneşinin altında eriyip giden karlar gibi,
Beyaz Adam'ın açgözlülüğü ve baskısı karşısında hepsi yitip gittiler" sözleri yalandır!..
Apacheler, Navaholar, Siouxlar, Cheyenneler, Arapaholar yalan söylemektedir!.. Cesur
Kurt, Küçük Karga, Büyük Kartal, Oturan Boğa, Siyah Tencere, Kara Kazan, İnce Ayı, Kü-
çük Kuzgun, Kara Ayı, Kızıl Bulut, Kör Bıçak. Gaga Burun, Yalnız Kurt, Tepen Kuş, Azgın
At, Dinelen Ayı, Atlarından Korkan Delikanlı, Benekli Kuyruk vs. yalan
söylemektedir!..

ABD, Tom Cruise'un taşralısı Tom
Miks'tir, vuslata eremeyen Suzi'dir,
Doktor Sallosu'dur, çarpık bacaklı
Konyakçı'dır... Yüzmede Olimpiyat
şampiyonu John Veismüller'in "Tar-
zan" rolünde misyonerliği ve Afri-
ka'yı sevdirmeye fantazisidir, Çita'dır,
Ceyn'dir... ABD, Afrika köle ticareti-
nin başkenti, zenci soykırımının faili
değildir!

Afrikanlı siyah halklar yalan söyle-
mektedir!.. Siyah, beyaza yalan söy-
lemektedir!..

Amerika, Vietnam'da demokrasinin
ve özgürlüğün esenliği için, çekik
gözlü "yaramaz, barbar bir halka!"
karşı yıllarıyla savaşan içimizdeki/ dışı-
mızdaki kahraman Rambo'dur...
ABD, Vietnam soykırımının başrolün-
deki asker kaputlu, muvazzaf kovboy
değildir!.. Hiroşima'da, Nagazaki'de
binlerce çekikgözlü gülücüğü, birbiri-
ne "zarfızs kuşlar gönderen" çocukla-
rı öldüren hiç değildir!..

Asyalı halklar, çekikgözlü, küçük
boyly yalan söylemektedir!..

İki gözüm önüme aksın ki, ekmek
Kur'an çarpsın ki; "omuzu kalabalık
reis", "mavi ceketliler", "uzun tacir"
en doğruyu söylemektedirler!..

ABD tarihten, coğrafyadan, pence-
re kenarında ölümler kurutulan simya-
dan vize almış demektir!..

Yine de bana sorarsanız, Deniz
Gezmiş'i John Vayn öldürmüştür!..

SEZAI SARIOĞLU

HÜKÜMET

Bu hükümet
Pir Sultan'a pasaport vermiyor,
Onu anladık.

Yunu Emre'ye de
Basın kartı vermiyor,
Onu da anladık.

Ama bu hükümet
Ferman çıkarmış
Karacaoğlu'nı
Otobüse bindirtmiyor.

Cemal Süreya

Güzel Ferruko İnsanlar

Erder
Özkalkın

YURDUM DİLİ

KELİME ANTOLOJİSİ

Murat Yüceşan

Daha 7 yaşındaydım... Ama taa o zaman bile bugün olduğu gibi, birtakım zavallı insanoğlunun düşünmeye tenezzül bile etmediği ama içinde binlerce neden, niçin ve nasıl barındıran felsefi konuyla beynime tecavüz etmeye başlamıştım bile... Mesela mendile sümkürünce niçün içini açıp bakma ihtiyacı duyarız.. Mesela niçün mastürbasyon yaptıktan sonra kısa süreli bir pişmanlık anı geçiririz.. Mesela niçün kendi osturukumuz bize iyi, başkalarına kötü gelir.. Mesela, mesela, mesela... Benimle birlikte bunları düşünüp çözüm arayan birkaç gönüllü olsaydı süpergüç olamaz içten bile değildi... Ama yok tencere taksidi, yok televole, yok Hakan Şükür uğraşıp duruyosunuz.. Ne diyim ki ben size.. Neyse sinir sahibi olmadan başlıyalım bari...

KULFİSTİK: Sevişmek... Çocuk veya zevk amaçlı, bol iniltili, sonu sigaralı zevk kasırgası... Yörelere göre İÇ Anadolu'da durum böyle... İçerlere doğru gidilse bile durum değişmez.. Bu hep böyledir... İyi bişeydir...

CİCİK: Meme, göğüs, ikizler... Yeri gelmişken meme kelimesinin tarihsel gelişimine bi bakalım... Kelimenin özü, ters çevrilmiş halidir... Emem... "Em"mek eylemi yaani.. Durum yeterince açık zaten di mi!.. (Bu arada "ikizlere takke" de ne fena bişeymiş kardeşim ya!)

BİCİK: Cicik'in Antalya ve Göller yöresi versiyonu...

CÜCÜK: Kuş veya kuş yavrusu (eniği)... Ama hiç bi erkek veya kadın, hiç bi erkeğe "cücüğün ötüyo mu laan" demez, diyemez, demesin... Salt yavru anlamına da gelebiliyor...

GAKGİLİGUNCİK: Kuruyemiş, eğlencelik çerez... Allah canımı alsın ki var böyle bi olay... İnanmayanlar gelsin dergiye ispat edicem... (Ama pek yöresel değil, mezrasal)

YAMCİK: Eğri, bğürü... (Zaten anlamını belli ediyö lavuk kelime..)

SÜRGÜÇ: Bulaşık bezi... Balerina Cif'in İÇ Anadolu versiyonu... Genelde artık, kullanılmayan atlet, don, fanila gibi yan ürünlerden imal edilir..

PEŞGUN: Yemek masası...

KARTOL: Patates... İÇ Anadolu....

İLİSTİR: Süzgeç...

LEYLİFER: Nilüfer (Eee ne ki şimdi bu!?)

Bitti abi... Bu kadar... Haftaya değişik pozisyonlarda devam edicez...

EYVALLAH HADI!..

E-MAIL adresim: lemanyak@planet.com.tr

VEDAT BEY'İN GÖRKEMLİ HAYATI

Vedat Özdemiroğlu

Vedat Bey, çılgın bir modern midir? Hayır. Eski yahut örümcek kafalı mıdır? Hayır. Pekala nedir, gelenekle yenilik arasında organik bir köprü müdür? Evet! Yüzbin kere evet! Yoksa şu dizeler ıhlamur kokulu bir akşamüstü bir incir ağacını seyrederken, ağzından dökülür müydü:

*"hayat seninle başladı sanırsın aldanırsın
ah o ne tatlı bir aldandı
yoksa geleneğin
kendini alıştır
yoktur geleceğin"*

Radjo Günü

(yeni macera)

Vedat Bey'in bir macerası radyo piyesi haline getirilmişti. Bu arkası yarın, müthiş bir ilgi görmüştü. Yayınlandığı saatlerde bütün ülke susup kahramanı dinliyordu. Hemem hemen bütün yabancı elçilikler, Radyoevi'nden bu piyesin kasetini istemişti.

Yetkili bir kişi, gece vakti Vedat Bey'i aradı:
- Siz ne güzel adamsınız. Maceranız infial yarattı. Dinliyor musunuz?
- Vakit buldukça.
- Beğeniyor musunuz?
- İyi bir çalışma. Doğrusu sanatçılar epey emek vermiş. Sadece bir abartma vardı. Ben kötü adamları hep tek elle dövmem, bazen iki elimi de kullanırım.
- O kadar olur.
- Olmasın.
- Tamam, düzeltiriz. Eee, ben sizden birşey rica edecektim.
- Buyrun.
- Macera çok ilgi gördüğü için devam etmek istiyoruz. İzin vererseniz elbette.
- Bitmiş macera nasıl sürebilir ki?
- Hallederiz. Radyo bünyesinde çalışan sağlam metin yazarları var. Onlar uygun numaralar bulur.

- Hayır. Tadında bırakınız.
- Fakat.
- Duymadınız sanırım. Hayır dedim.
- O halde yaşanmış bir başka maceranızı piyes yapalım.
- Olmaz. Tavrınızı beğenmedim. Konu bitmiştir.
- Aman be, çok naz yaptın sen de.
- Ne?
- Neyse o istediğimi yaparım, ben yetkiliyim. Bu macera devam edecek. Edecek ulan! Ah hah haa!
- Vay alçak. Şimdi geliyorum oraya!

Vedat Bey davrandı. Radyoevi'ne gidene kadar, yetkili küstah kaçabilirdi.

Ama yine de yola koyuldu. İçinden bir ses ona şöyle diyordu:

- O adamı orada bulacaksınız!
Vedat Bey yanıt verdi:
- Bana da öyle geliyor!

Binaya girdiğinde "İltifat et bana / Aşıkım ben sana" şarkısı çalıyordu. Vedat Bey bir an duraksadı: Alçağın adını bilmiyordu, sadece yetkili olduğunu söylemişti, o da doğruysa. Vedat Bey, bütün kapıları tek tek açmaya başladı. İlk iki oda boştu. Üçüncü odada sırtı kapiya dönük bir adam telefonda konuşuyordu:

- Beni mütemadiyen deplasmana gönderiyorlar, mütemadiyen gidip gelmekten yoruldum!

Vedat Bey, "Orhan Ayhan" diye düşündü ve kapıları açmaya devam etti. Dördüncü oda boştu. Beşinci odanın kapısını açtı. Masa başındaki sarışın güneş:

- Ooo, Vedat Bey. Radyoya gelmeniz ne güzel. Ya piyesinizle ilgili olarak geldiniz ya da görkemli bir beyefendiler darbesinin anonsunu yapacaksınız. Lütfen buyrun.

Vedat Bey, "Sağolun" deyip çıktı. Normal şartlarda sevicecek bir kadındı ama, bir şey daha vardı, **Vedat Bey görevdeyken aşık olmazdı.** (Galiba kör kuyularda merdivensiz kalma sürecine girmişti.)

O an duyduğu sesle donup kaldı. Şarkı bitmişti, yetkili küstahın sesi geliyordu:

- Tüm Türkiye dinlesin, Vedat Bey bir korkaktır. Rezil, serseri, sahtekar bir meczuptur!

Vedat Bey durduğu yerde yaylandı, zıpladı ve balıklama olarak stüdyoya daldı. **Az sonra radyo başındaki insanlar, gerçek bir kahramanın, gerçek bir alçağa attığı tokatları canlı olarak dinledi.** Talihsiz alçak baygın düşüğünde Vedat Bey mikrofona uzandı:

- Ben Vedat. Hayat normale döndü. Bunun tadını **Münir Nurettin Bey**'den bir şarkı dinleyerek çıkartalım. İyi geceler!

Muhsin Kızılkaya KÜRDİLİHİCAZKÂR

Entelektüel Zabıtalık...

Politika yapmak ciddi iştir. Politika yapmak sanat kadar zahmetli bir iştir. Politika yetenek ister. Politika ufuk ister, öngörü ister. Teorik donanım ister.

Ucuz ve keskin politika küpü, sahibine zarar verir...

Bizi ucuz politikacılarдан айран farklılığımızdır. Biz onlar gibi değiliz. Çünkü dertlerimiz ortak değildir.

Dünyayı yorumlamak için değil, dünyayı değiştirmek için çıkıyoruz politik arenaya... Dünyayı değiştirmek kolay değildir. Farklı olmak zorundayız. Donanımımızla, ileri görüşlülüğümüzle, ülkenin ve olayların sosyolojisini iyi kavramamızla farklı olmak zorundayız.

Biz sınıfsal çıkarlarımız için bir araya gelmedik. Çünkü bizim gibi insanların sınıfı yoktur. Biz, bağımsız kişiliğimizle bir sınıfın yanında yer alabiliriz ancak. Sınıf mücadelesi veren teşkilatlar gibi örgütlenmediğimiz için de, bir siyasal partinin üyelerinden belediklerini birbirimizden bekleyemeyiz. Bu tespiti iyi yapmadığımız taktirde de, sapla samanı karıştırmış, yerini kaybetmiş, kiblesini şaşırmış, yönsüz, ufuksuz, öngörüsüz, önüne gelene saldıran, agresif, bizden olmayan herkese düşman olan birer insan olur çıkarız. Düşüğümüz yerde de debelebilir dururuz. Elimizde cop, belediye zabıtalарının işportacı kovalaması gibi, bizim gibi davranmayanları kovalar dururuz. Ve birileri de bize kıyıyla güler.

Günlerdir bir tartışmadır gidiyor. Zaman zaman tartışmayı ÖKÜZ alevlendirdi, en son LEMAN'da okuduğum Nihat Genç'in yazısı bu alevi körükledi, ÖKÜZ'ün 29'ncu sayısının kapağı da her şeyin üstüne tuz biber ekti.

Neymiş efendim Aydın Doğan, solcu RADİKAL gazetesinden sonra, şimdi de FERMAN adında sağcı bir gazete çıkarma hazırlığı içindeymiş.

Haber doğruysa eğer, haberdir. Hem de iyi bir haber. Haberi vermek iyi, ancak haberi yorumlamak farklı.

Aydın Doğan sağcı gazete çıkartıyormuş. Çıkartır, ondan ne bekliyorsunuz ki.. Aydın Doğan zaten sağcı bir adam. Hem parası var, pulu var, bize ne? Aydın Doğan'dan solcu gazete çıkardığı için, sağcı gazete çıkarmayı beklemiyor muyuz yoksa? Yoksa bu yorumu yaparken, adamın gerçek yüzünü mü teşhir ediyoruz? Yoksa takiye yaptığını mı ima ediyoruz?

Ancak ÖKÜZ'ün kapağındaki haber-yorumdan çıkardığım ana fikre göre, amaç "üzüm yemek değil, bağcıyı dövmek"tir. Burada "bağcı" da Aydın Doğan değil, RADİKAL gazetesine yazı yazan solcu-aydınlardır. Yani her gün selamlaştığımız, aynı bildirilere imza atıp, birlikte aynı eylemlere katıldığımız arkadaşlarımız... Nitekim bunlar kastedildiği için de, yorumun sonunda "Yaşasın bağımsız aydınlr" gibi, zamanında dağıttığımız bildirilerin sonuna koyduğumuz sloganlardan birini koyarak geleneksel tavrımızı sürdürmüşüz.

Bırakın RADİKAL'de yazı yazan arkadaşlarımız yazı yazmaya devam etsinler. Sonra onlar orada yazılarında her gün bu düzenin nimetlerinden söz ediyorlar da, biz mi yanlış anlıyoruz? Yoksa onlar yazılarında, her gün kontr gerillaya, mafyaya methiyeler düzüyorlar, Kürt so-

rununun çözümünü zinhar istemiyorlar, savaşı körüküyorlar, bizim gibi "solculara, devrimcilere" küfrediyorlar da, biz mi anlamıyoruz? Sonra sözünü ettiğiniz insanların içinde yer alan Ümit Kıvanç, Tuğrul Eryılmaz, Yılmaz Türker, Ramiza Erer gibi insanlar, daha dün kadar ÖKÜZ'de yazmıyorlar mıydı? Onları yeni mi tanıdık? Yoksa onlar ÖKÜZ'e sızan birer Aydın Doğan ajanı mıydılar? Yoksa, yoksa kandırıldık mı a dostlar? ÖKÜZ'e yazmaya devam ediyor olsalardı, "bağımsız aydın" vasıflarını koruyacaklar mıydı? RADİKAL'e gittikleri için mi, şimdi Aydın Doğan'ın uşağı oldular? RADİKAL'e yazı yazdıkları için mi, biz onlardan daha "devrimci" daha "solcu"yuz? Sorular çoğaltılabilir. Bu listeye Murat Belge'yi de eklersek, bu insanların "sol düşünce hayatına" olan katkılarını, nerede durduklarını bin yıldır çok iyi biliyor olmamız gerekir... Kasaba politikacısı mantığıyla, yaptığımız ucuz popülizm bizi bir yere götürmez. Biraz insaf!..

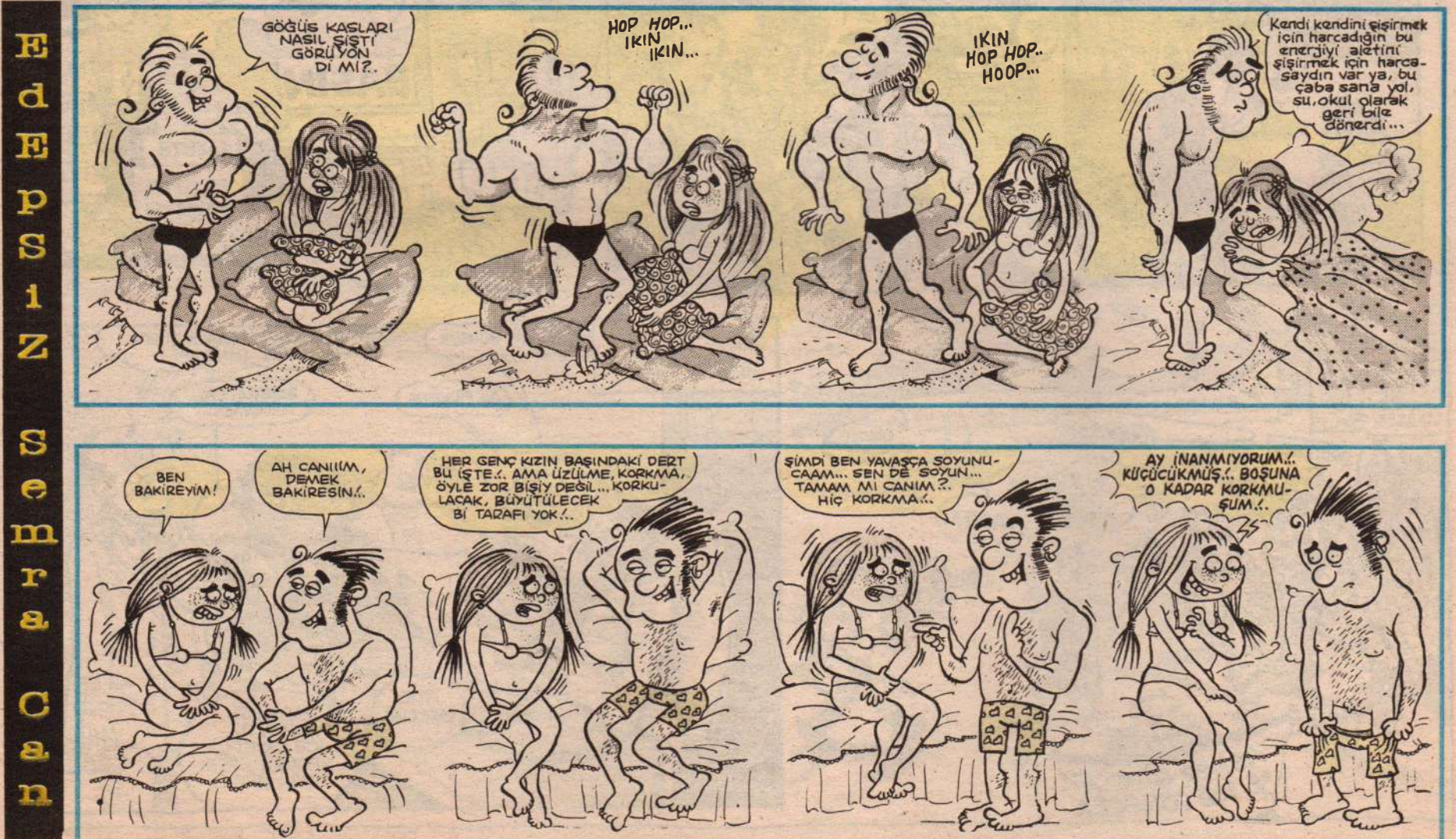
Aydın Doğan'ın gazetesinde yazıyorlarmış... Yazarlar, istedikleri yerde yazarlar; biz entelektüel zabıta değiliz.

Size bir şey söyleyeyim mi? LEMAN'ın ve dolayısıyla ÖKÜZ'ün anne ve babası LIMON'dur. LIMON dergisi Güneş gazetesi tarafından yayınlanıyordu ve patronu Mehmet Ali Yılmaz'dı. Sonra Asil Nadir Güneş'i satın aldı, ancak Mehmet Ali Yılmaz LIMON'u "Çok sevdiği için(!)" satmadı. O tarihlerde LIMON'da çalışan ve şimdi LEMAN ve ÖKÜZ'de yazı yazıp karikatür çizen arkadaşlarımız uzun yıllar Mehmet Ali Yılmaz'dan maaş aldılar.

Hani diyorum ki, Mehmet Ali Yılmaz politikaya girmeseydi, gazeteyi satmasaydı, LIMON'u çıkaran arkadaşlarımız düzenli olarak maaşlarını alabilseydi, yani her şey yolunda gitseydi, bu mantağa göre durumu nasıl açıklayacaktık şimdi?

Yoksa, 1980'li yılların sonunda "ana muhalefet dergisi" sloganıyla çıkan ve düzenin tozunu attıran Limon'da yazı yazan, karikatür çizen arkadaşlarımızın tümü "bağımlı" aydınlr mıydı? Yoksa hepsi Mehmet Ali Yılmaz'a ruhlarını mı satmışlardı? Yoksa Mehmet Ali Yılmaz, Aydın Doğan'dan daha "solcu" bir patron muydu?

El insaf yani...

BEYOĞLU'NDA GARİBANIN OTOPSİSİ YAPILMAZ

Oktay Güzeloğlu

SAHTE ASKER SUAVİ

"250 bin lira borç versene" dedi. Yüzüne baktım, ölüm rengi yüzünün bozkırını kaplamıştı. Çıkarıp verdim, verirken de; "Abi hasta mısın" diye sordum. "Boşver, önemli değil" dedi yürüdü. Arkasından baktım, pantolonunun kızı bombeli duruyordu. Bir de kırmızılık dikkatimi çekmişti. Bir yerlere oturmuştur diye düşündüm.

Borcunu getirdiğinde halsizdi. Yüzü yine ölüm rengindeydi, bu ölümcül surat birden, benim de içime ölüm korkusu düşürdü. Çay içerken zorlukla konuşuyordu.

Ben de gözlerimi suratındaki ölümden kaçırarak konuşuyordum. Tekrar sordum. "Hasta mısın abi?"

"Sorma evlat, sorma" dedi, soluklandı ve "3 senedir kıçımın kan geliyor" dedi. "Anladım" dedim. "Anlamayacak bir şey yok, 3 senedir kıçımda gazete kağıtlarıyla dolaşıyorum."

Konuşurken zorlanıyor, arada bir derin derin nefesleniyordu. "Doktorlar kanlı ishal diyorlar, tedavi olmam gerekmiş, hastahaneye yatman gerek diyorlar. Ben istemiyorum. Bakalım ne zaman duracak, yahutta beni nereye götürecek" dedi.

Nefeslendi, "Yaş 68 çok iyi yaşadım, çok da kötü günler gördüm" dedi.

"Suavi Abi, insanız, herşey yaşarsız önemli değil, fakat şu an önemli olan senin durumun. Hastahaneye yatsana abi."

"Dedim ya evlat, kendimi deniyorum. Bakalım beni nereye götürecek? Hem ben kumarbazım. Bak babam eski hakimlerdendi. Dürüst olması, ölümünden sonra bizi fakir bıraktı. Tahsilimi yarıda bıraktım. Taksi şoförlüğü yaptım. Şoförlük yaparken de hep zengin kadınlarla arkadaşlık yaptım. Eee yakışıklı, aslan gibi gençtim." O ara cebinden cüzdanını çıkarıp gençlik resimlerini gösterdi. Kendi kendine iç çekti. Resimlerini cebine koyarken; "O zengin kadınlar beni kumar kulüblerine taşıdılar. Bezik, piget, prafa gibi salon oyunlarını severim ve Türk Sanat Müziği severim, bir de zengin kadınları" dedi. Suavi Abi, geçmişine dönmüş anlatıyordu. Anlatırken de yaşıyor gibiydi. Nefesi bile rahatlamıştı "ve zengin bir arkadaşım vardı. Bir gece bana eskiden tanıyıp sevdiğim bir kadınla geldi. Ben kadını görünce içim cızladı, belli etmedim. Yedik içtik, sonra arkadaşım olacak o it, hadi sen biraz çık

dolaş biz de işimize bakalım demez mi? Sinirlendim, kalktım dikildim" diyerek eskiyi yaşarmış gibi ayağa kalktı.

"Ulan pezevenklik ne demektir diye sordum sesini çıkaramadım, bir tokat patlattım. "Uzandı" diyerek, vurur gibi yaptı, yaptı ama dengesini kaybetti. Kendi rüzgarından sarsıldı. Oturdu, yorulduğunu anlamıştı. O da "Kusura bakma evlat, aklıma geldi de sinirlendim. Off neyse hal kammamış bizde" dedi. Derin derin nefes alarak devam etti.

"Sevdiğim kızı alıp attım arabaya doğru uzaklara, taa Eskişehir'e, paralar suyunu çekmeye başlayınca, aldı beni bir düşünce, önce aklıma arabayı emanet bırakmak geldi. Ama nasıl bırakacağım. Araba benim üzerime değil ki, şüphelenirdi. Otururken hem bunları düşünüyordum, hem geleni geçeni seyrederken, gelip geçen subayları görünce aklıma seyton girdi. Doğru gidip kendi elbiselerimi sattım. Teğmen üniformaları aldım. Arabayı öyle emanete bıraktım. Bir şey de sormadılar. Sonra İstanbul'a gelirken, yolda fiyistos oldum. Olsun subay gibi gezmek hoşuma gitmişti. Fors bin beşyüz, bir şey sormuyorlardı. Sonraları zengin kadın tavlama için hep subay oldum. Gençken teğmen, orta yaşlarda yüzbaşı, yaşlandıça Albay oldum. Hepsinde de fiyastos oldum, hep birileri, birileri dediğimde arkadaşlarım hep ihbar etti. Ben de yakalanınca mahkemelerde hep harbi

konuştum. Onun için küçük cezalarla atlattım. Harbi konuşmasan adamın belinden su alırlar, askeriye bu. Neyse daha neler yaşadım neler, sonra konuşuruz" dedi, sanki iyileşmişti, eskileri anlatınca gevrek gevrek gülüyordu. Haydi eyvallah dedi. Kalktı gitti. Kalktığı sandalyeye gözüm vurduğunda küçük bir kırmızı leke vardı. Kafamı üzüntülü salladım.

Aradan bir saat geçti geçmedi, geldi; "Sen o 250 bin lirayı geri ver, bezikte kaybettim" dedi. Verdim, baktım, ölüm rengi yine vurmuştu yüzüne. Sonra görmedim.

Sürekli birlikte bezik oynadıkları birine rastladığımda sordum. "10 gün oldu öldü" dedi. "Hastaneye gittik, artık yaşamak istemiyorum diyor. Yaşam çabası yoktu. Umud beklemiyordu. Bana da hadi allahımarladık dedi. O kadar. İyi adamdı, borç alırdı, istersen vermezdi. İsterse sen verirdi. Alacağını istedin mi kızardı."

"Sana da borcu var mıydı" diye sordu.

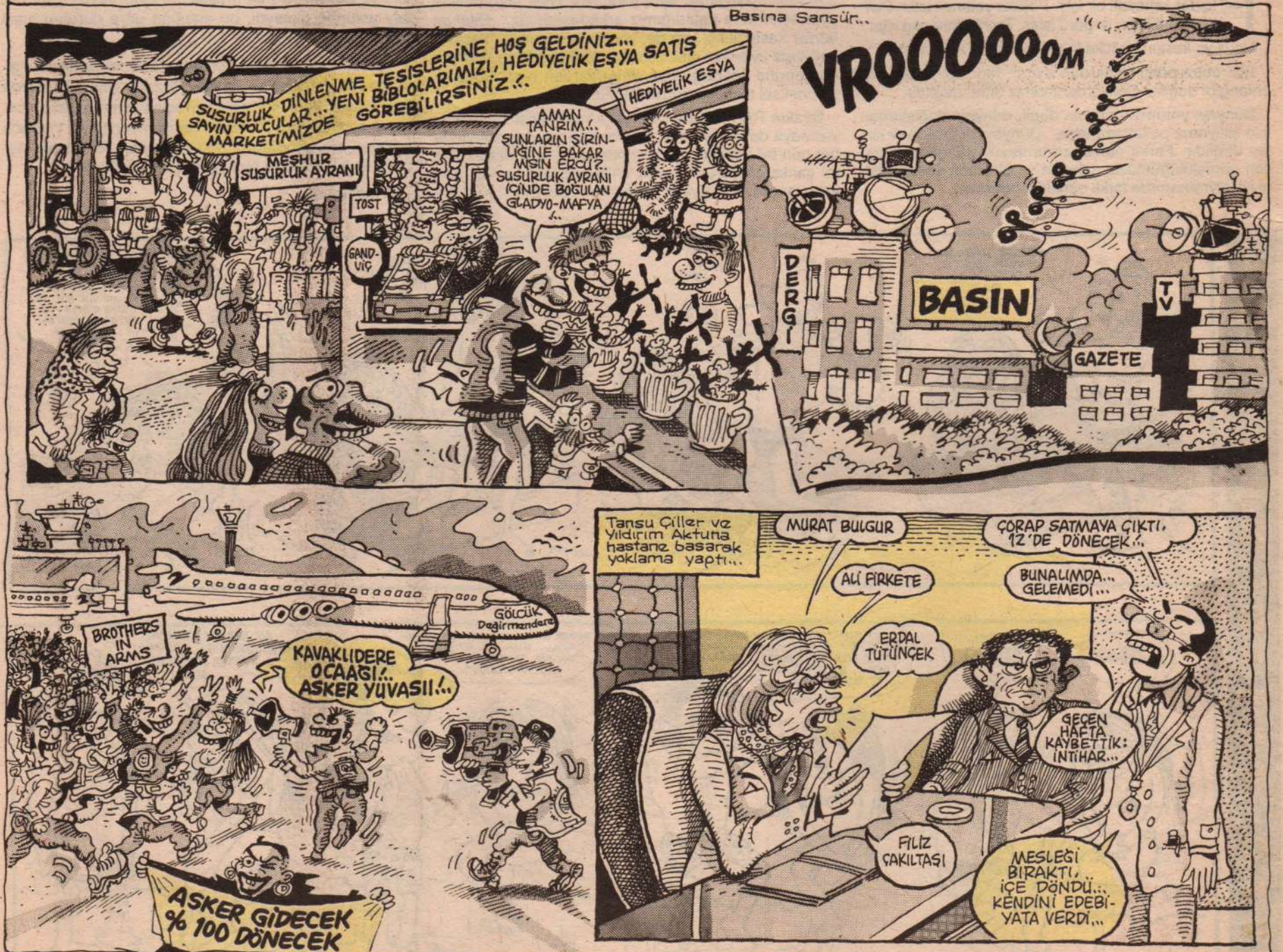
"Hayır yoktu" dedim.

Gitti, giderken de, hem iyiliğini, hem de hatalarını sıraladı.

Yalnız kaldığımda, onun teğmen, Yzb., Alb., kıyafetli silüetlerinin hayali gözlerime vurdu. Ve; "BENİ NEREYE GÖTÜRECEK BAKALIM" sözlerini düşündüm.

Demek ki gitmiş, göreceği yere. Hem de yaşıyla bezik oynayarak...

Leb-i Derya Sayın

rahatlama ara yazısı

"biz hepimize"

gündüzleri akşamlara kadar uyuruz, geceleri sabahlara kadar çalışırız.. kamuya açık düşlerimizi kamuya açık haftalık dergilere yazı olarak açarız, meraklısına açık düşlerimizi de meraklısına açık kiptalara yazı olarak saklarız.. biz aslında çok isteriz, meraklısına açık düşlerimizi, kamuya açık haftalık dergilere de yazalım ve fakat kimse anlamazsa -ya evde yoksan- yalnızlığına düşeriz.. bu yüzden istemeden iki ruhlu oluruz: ucundan kıyısından gösterdiğimiz, gösterip gösterip vermediğimiz bir kendimiz, diğeri de: kendimizi gelecek gevşek zamanlara ve meraklısına sakladığımız zor ve özel bir kendimiz.. (bana sorarsanız ben biri'ni değil, diğeri'ni severim.. bakın zaten ben sevdiğim diğeri olan kendim olarak düşlerimi açmaktayım size.. beğenirseniz, oh ne âlâ muallâ, beğenmezseniz naapalım, sağlık olsun)

gündüzleri akşamlara kadar memleketin hâline üzülür, verem

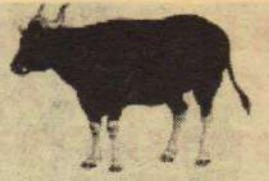
oluruz, geceleri sabahlara kadar çalışır dururuz.. bazen sıkılırız bu çalışır dururuz vaziyetinden.. öbür odaya gider televizyonu açarız.. gece ne cinayet olur, ne trafik kazası, ne zam, ne katliam, ne de başka fena şeyler televizyonda.. eski püskü filmler oynar, tekrar eğlence programları, klipler.. benim favorim sanem ile ay vakti'dir, radyo d'de yayınlanan bu program televizyondan da verilir, yazılar geçer arkadan frekans mrekanş şeyleri felan, ben yazıları görmemek için ya gözlerimi kaparım ya tavana bakarım, güzel şiirler okur bu sanem, güzel şarkılar seçer, sanırım bizim evden ben yayın yapıyorum sanırım.. bazen bizim de evde çokca dinlediğimiz ve artık dinlemeye aldığımız bir şarkı çıkarsa öbür kanallara geçeriz.. üç favori kanalımız vardır: interstar, number one ve atv (trt 1 joker).. interstar'da her gece yayına giren, girmeyince üzüldüğümüz zirve defteri diye zirva bir program vardır, bir grup çevrecinin çevreyle yakınlaşmalarını konu alan biraz acemi bir piyès pardon program bu, belki de 1750 defa seyrettiğimiz için bu böyle.. öbür favori kanalımız atv'dir, sabahın taa şeyinde kadınlar matinesi programı'nı yayınlarlar, oynayarak sunuculuk yapan bir bayanı izleriz, sonra dansöz çıkar, sonra öbür şarkıcılar, türkücüler, arabeskçiler.. ama biz en çok kadınlarla, oraya dolmasıyla, böreğiyle seyirci rolüne gelmiş kadınlarla, kızlara, bayanlara bakarız.. onlar hakkında kafamızda hikayeler uydururuz.. bazen yerlerinde, bazen sahneye çıkıp oynarlar.. oraya herhalde en güzel esvaplarını giymiş gelmişlerdir.. belki kuaföre gitmişlerdir, belki kocalarından izin almamışlardır, belki toplu da olsa ilk defa televizyona çıkıyorlardı.. görüntü bazen bozulur bu kanalda,

biz de favorimiz olan number one televizyonuna geçeriz, mtv clipleri oynar şimdi, en çok da zenci rapçiler.. nasıl şaşırırız onlara.. biz onlara sera veyahut da turfanda zenciler deriz.. kızları da oğlanları da çukolata gibidir.. göbek deliklerini açıkta bırakan, göğüslerini ve popolarını gösteren esvaplar giyerler.. hareketleri bir nevi sevişme gel-git'lerine benzer.. aşırı seksidirler.. şarkıların sözlerini anlamayız ama bu zenciler nasıl etyopya'da aklıktan ölen zenciler gibi değiller diye düşünür, tekrar radyo d'ye sanem'le ay vakti'ne döneriz.. aaa, o da ne.. sanem tam da bu sırada bizim bir şiirimizi okumaz mı.. nasıl seviniriz.. nobel almış gibi oluruz.. (nobel almak istemeyiz aslında, salonda yer yok, nereye koyacağız) lafın gelişi işte, birden gündüzleri akşamlara kadar uyumamızın ve geceleri sabahlara kadar çalışmamızın semeresini daha yaşarken bir nebze görmüş olmaktan seviniriz, başımız göğe erer

sonra o gazla tekrar masamızın başına gelir otururuz.. sürekli oturmaktan, haretiksizlikten şişko patates, yarım kilo domates olmuşuzdur.. sırf hareket etmiş olmak için mutfığa gideriz, kendimize bir çay ya da kahve koyarız.. ateş suyumuzu alır yine masamıza döneriz.. birden ince bir hüzün kaplar dört-beş yanımızı.. "öküz dergisi çok vaktimizi alıyor, biz film çevirmek, kitap yazmak, yurtdışına çıkmak istiyoruz" diye düşünürüz.. birden cezmi'leşiriz "öküz dergisinde kendimi çok yalnız hissediyorum" deriz ayrıca "sigaranın çok büyük zararını görüyorum" diye mırıldanarak yedinci paketimizin son sigarasını da söndürürüz

sonra, bu memleketli olmak ve sanatçı olmayı göze almak zaruretinin yan etkileri başgösterir.. wo-

ody allen'dan daha zeki, daha duyarlı olsak bile neden onun kadar ünlü ve tanınmış olamayacağımız gelir aklımıza.. biz konumumuz gereği manhattan'ı brooklyn'i ezber biliriz televizyondan, sinemadan, şurdan burdan, ama onlara biz tarlabası'nı nasıl anlatırız ki.. onlar on sıfır galip çıkıyorlar maça.. o zaman sinema fikri imdadımıza yetişir.. türkçe, mesela diyelim "derede çimmek" fiilini tüm sıcaklığıyla yazarak anlatamazsınız belki ve fakat görüntü evrenseldir, "derede çimmek" fiilini gösterebilirsiniz.. hem de emir kusturica gibi kalplerinin ortasına çıp eder gibi.. yanlış anlaşılmasın bu, woody allen'la sidik yarışırma hali değildir.. bu çok iyi top oynadığınız halde, bir türlü siirt köy hizmetlerispor'dan fenerbahçe'ye gelememe ruh hali eziyetidir.. yani, senden çok senin dışındakiler büyütürler her şeyi.. bir nevi dünya çapındasındır ve fakat dünyanın çapının bundan haberi yoktur, yani.. hem woody allen da, bergman'a ya da fellini'ye imreniyordur, kim bilir sonra, bu yaptıklarımızı cem yılmaz gibi çıkıp sahnede anlatsak millet gülmekten altına işer mi acaba, aklımıza gelir.. sonra zümra aycan ve coşkun demir gibi şarkıcılar, yıllardır şarkı söyledikleri halde ama niye bir türlü öbürleri gibi olmazlar, sonra, birinç olmak çok önemli mi, hem bizler yerli filmlerde de en çok arka plandaki küçük rollerdeki oyuncular sevmedik mi.. (bizi ancak sinema iyi edecek) sonra başımız ağrımaya başlar, onca çay, onca sigara, onca kâğıt, onca cümle, onca onca.. uyumak lazımdır.. uyumak unutmaktır bir bakıma.. ama olmaz ki, rüyada da sürer gider bu telaş.. sonra.. sonra, replikler çıkar saklandıkları yerden.. ve perdeee

SAYI: 30
28 KASIM 1996
PERŞEMBE

SAHİBİ:
ŞİMERA YAYINCILIK LTD. ŞTİ.
adına Mehmet ÇAĞÇAĞ

Yayın Yönetmeni:
Metin ÜSTÜNDAĞ

Sorumlu Yazı
İşleri Müdürü
Kutlu ESENDEMİR

Öküz'e saman
ve su vereni:
Altay MARTI, Aslan
ÖZDEMİR, Atilla ATALAY,
Ali EROĞLU Ayça ŞEN,
Bahadır BARUTER, Bahadır
BOYSAL, Can DÜNDAR
Can KOZANOĞLU,
Can YÜCEL, Can BARSLAN,
Cezmi ERSÖZ, Cüneyt
ÖZDEMİR, Deniz KUTLUKAN
Derya SAYIN, Eflatun NURI,
Ender ÖZKAHRAMAN,
Ercan SÜT, Engin TURGUT,
Eşber YAĞMURDERELİ,
Ferhan ŞENSOY, Fikret
BEKLER, Gani MÜJDE,
Güneri İÇOĞLU, Hacer
YILDIRIM, Halil TURHANLI,
Halit ÇAPIN, Haydar
ERGÜLEN, Kemal GÖKHAN,
Kutlu ESENDEMİR, Mihri
BELLİ, Mehmet ÇAĞÇAĞ,
Mesut CEYLAN, Memed
Erdener, Mesut KARA,
Metin ÜSTÜNDAĞ, Muhsin
KIZILKAYA, Musa KART,
Nihat GENÇ, Orhan PAMUK,
Oktaç GÜZELÖĞLU, Ömer
LAÇİNER, Semra CAN, Sezai
SARIOĞLU, Sunay AKIN,
Soner GÜNDAĞ, Tan
CEMAL, Tuncay AKGÜN,
Tuncel KURTİZ, Tuncer
ERDEM, Vedat
ÖZDEMİROĞLU,
Yılmaz ERDOĞAN,
Sayfa Sekreteri
Aydın ŞAHİN,
Bayram USLU
Fikret ÖZDEMİR
Bilgisayar Tasarım:
Murat YÜCEŞAN
Cebirail OKÇU
Vesile ÖZDEMİR
Yasemin KALE
Montaj:
Kadri Çavuşoğlu
Satış:
Cüneyt AYDIN
İşletme:
Orhan AÇAR
Halkla İlişkiler:
Suzan ÇARK
Muhasebe:
Yaşar AKŞAHİN
Bina Görevlisi:
Yasin ADIYEKE
Tel: 251 42 44 - 251 57 54,
Fax: 251 52 67,
Baskı: Basmat
Dağıtım: Bir-Yay,
Adres: İstiklal Cad.
İmam Adnan Sok.
No:20 80800
Beyoğlu/ İSTANBUL

ABONELİK KOŞULLARI

AMERİKA - (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli - 100 \$ -
6 aylık Abone bedeli 50 \$
UZAKDOĞU - (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli - 125 \$
6 aylık Abone bedeli 65 \$
AVRUPA (POSTA)
1 yıllık Abone bedeli 100 DM
6 aylık Abone bedeli - 50 DM
AVRUPA (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli 110 DM
6 aylık Abone bedeli 55 DM
YURT İÇİ (POSTA)
1 yıllık Abone bedeli
3.500.000 TL
6 aylık Abone bedeli
1.750.000 TL
BANKA HESAP NUMARALARI:
Mark hesabı: 3002462 - 0
Dolar hesabı: 3002461 - 2
TL hesabı: 1100384 - 7
(Hesap numaralarının hepsi
Yapı Kredi Bankası, Parmak-
kapi Şubesine aittir)

on üç artı bir

BAKKIN BENN ONNARRI BUNNARRI ŞUNNARRI

BÖÖLE YANNYANNA GETTİRİRİ GETTİRİYORRUM

SONNRRA ŞUNNARRI ŞUNNARRI DA KARRŞISINALARRINA

ÖÖLEMESSİNNE ŞÖÖLEMESSİNE FELLAN KOYYUYORRUM

SONNRRA EŞŞEK KUŞŞUN GİBBİM BEZZBOL TOPPUN GİBBİM

AMMA SİZ KÖTTÜ NİYYETLİSSİNNİZ ADDİSSİNNİZ

BAKKIN BENN ŞUNNARRI BUNNARRI ONNARRI DEĞİL

KARŞISISINALARINA ÖÖLEMESSİNNE BÖÖLEMESİNNE

AMMA SİZZ BENNİ HİÇÇ DİNNLEMMİYYORSUNNUZ

BAKKIN BENN ONNARRI BUNNARRI ŞUNNARRI

HANNGİ OMMZUMMDA İYYİLLİK MELLEĞĞİ VARR

HANNGİ OMMZUMMDA KÖTTÜLLÜK MELLEĞĞİ VARR

EŞŞEK KUŞŞUN GİBBİM BEZZBOL TOPPUN GİBBİM

BAKKIN BENN ZİKKTİRR YAA ANNAMMIYORRSUNNUZ

on üç artı bir

İSEYİRİHAWECİ HALT CEMAHİRİYESİ

ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranteey.org ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ

Yazar Yaşar Kemal bir süre İsveç'te yaşayacak.

Ve Kemal terketti

20 aylık hapis cezası, "bir daha suç işlememesi" kaydıyla ertelenen

Ünlü Yazar, can güvnlüğü

Hakkında "bölücülük" yaptığı için davalar açılan ünlü yazar Yaşar Kemal Türkiye'yi terket-ti. Kemal'in Türkiye'de can güvenliği kalmadığı için İs-veç hükümetine başvurdu ve bu ülkede bir süre ya-mak istediği bildirildi.

Yazdığı "Türkiye'nin üz-ri"dek karagökyüz" al-ay

**YER DEMİR,
GÖK BAKIR
ORTADA
CUNTA
VAR
YANDAN
GEÇ**

